| लातूर | वर्ष ३५ वे | अंक ४४ वा | गुरूवार, दिनांक ३० एप्रिल २०२६ | पृष्ठे ६ | किंमत १ रू. RNI 47034/64

लातूर समाचार

LATUR SAMACHAR

(सांज दैनिक)

प्रकाशन: लातूर

पोष्ट परवाना L2/RNP/OMD- 52/24-26

Email-dainiklatursamachar@gmail.com

संस्थापक : स्व.शंकर माधव जडे (स्वातंत्र्य सैनिक)   कार्यकारी संपादक : शिवाजी दयानंद जडे

लहान वयात शाळेत जाऊन अभ्यास करायला हवा, पण आई बनवण्याचा विचार करत आहोत : सुप्रिम कोर्ट

नवी दिल्ली : बलात्कार पीडिता १५ वर्षाची आहे. ती अजूनही एक लहान मुलगीच आहे. या वयात तिने शाळेत जाऊन अभ्यास करायला हवा होता; पण आपण तिला आताच आई बनवण्याचा विचार करत आहोत. या संपूर्ण प्रक्रियेत त्या लहान मुलीला किती वेदना आणि अपमान सहन करावा लागला असेल, याची केवळ कल्पना करा, अशा शब्दांमध्ये गुरूवारी (दि. ३०) सर्वोच्च न्यायालयाने बलात्कार प्रकरणांची भयावहता स्पष्ट केली. तसेच बलात्कारातील पीडितांना २० आठवड्यांनंतरही नको असलेला गर्भपात करण्याची परवानगी देण्यासाठी कायद्यात सुधारणा करावी, अशी आग्रही विनंतीही सर्वोच्च न्यायालयाने केंद्र सरकारला केली. दरम्यान, २४ एप्रिल रोजी, न्यायमूर्ती बी. व्ही. नागरत्ना आणि न्यायमूर्ती उज्ज्वल भुयान यांच्या खंडपीठाने त्या तरुणीला ३० आठवड्यांचा गर्भ वैद्यकीयरीत्या समाप्त करण्याची परवानगी दिली होती. या निकालाविरोधात एम्सने पुनर्विचार याचिका दाखल केली होती.

एका १५ वर्षीय मुलीला ३० आठवड्यांचा गर्भ वैद्यकीय पद्धतीने नष्ट करण्याची परवानगी देणारा आपलाच आदेश रद्द करण्याची मागणी करणाऱ्या एम्सच्या याचिकेवर सुनावणी करताना, सरन्यायाधीश सूर्यकांत आणि न्यायमूर्ती जॉयमाल्य बागची यांच्या खंडपीठाने असे निरीक्षण नोंदवले की, जेव्हा गर्भधारणा ही बलात्काराचा परिणाम असते, तेव्हा त्यासाठी कोणतीही कालमर्यादा (वेळेची अट) नसावी. कायदा हा लवचिक आणि बदलत्या काळाशी सुसंगत असणे आवश्यक आहे, असे सर्वोच्च न्यायालयाने म्हटले.

खंडपीठाने नमूद केले की, संबंधित गर्भपाताची परवानगी दिली नाही, तर पीडितेच्या मनावर आयुष्यभर न पुसली जाणारी जखम आणि मानसिक आघात राहील.पीडित मातेला कोणताही

कायमस्वरूपी शारीरिक अपंगत्व येत नसेल, तर गर्भपाताची प्रक्रिया पार पाडली जावी, असेही न्यायालयाने स्पष्ट केले.खंडपीठाने एम्सला या मुद्द्यावर पीडितेच्या पालकांचे समुपदेशन करण्यासही सांगितले. तसेच स्पष्ट केले की, या संदर्भातील अंतिम निर्णय हा प्रत्यक्ष पीडितेचाच असणे आवश्यक आहे.

सरन्यायाधीश सूर्यकांत आणि न्यायमूर्ती जॉयमाल्य बागची यांच्या खंडपीठाने स्पष्ट केले की, हे प्रकरण एका १५ वर्षीय मुलीच्या नको असलेल्या गर्भधारणेचे आहे. ही एक उपचारात्मक याचिका आहे. नको असलेली गर्भधारणा कोणावरही बळजबरीने लादली जाऊ शकत नाही. कल्पना करा, ती अजूनही एक लहान मुलगीच आहे. या वयात तिने शाळेत जाऊन अभ्यास करायला हवा होता. पण आपण तिला आताच आई बनवण्याचा विचार करत आहोत. या संपूर्ण प्रक्रियेत त्या लहान मुलीला किती वेदना आणि अपमान सहन करावा लागला असेल, याची केवळ कल्पना करा, असे आवाहनही खंडपीठाने केला.

या टप्प्यावर गर्भपात करणे शक्य नाही : सॉलिसिटर जनरल

एम्सच्या वतीने बाजू मांडणाऱ्या अतिरिक्त सॉलिसिटर जनरल ऐश्वर्या भाटी यांनी या उपचारात्मक याचिकेचा संदर्भ देत असे नमूद केले की, या टप्प्यावर गर्भपात करणे आता शक्य नाही. जन्मणारे बाळ हे जिवंत असेल, परंतु त्याला गंभीर शारीरिक व्यंग (विकृती) असण्याची शक्यता आहे. अल्पवयीन असलेल्या या मातेला आयुष्यभर आरोग्याच्या विविध समस्यांना सामोरे जावे लागेल आणि कदाचित भविष्यात तिला पुन्हा गर्भधारणा करणेही शक्य होणार नाही. या बाळाला दत्तक देण्यासाठी दिले जाऊ शकते. आता गर्भधारणेला ३० आठवडे पूर्ण झाले आहेत.

निर्णय विचारपूर्वक घेण्यास एम्स मदत करू शकते

सर्वोच्च न्यायालयाने स्पष्ट केले की, गर्भसमाप्तीबाबतचा निर्णय हा पीडितेचा आणि तिच्या पालकांचाच असावा; तसेच, त्यांना हा निर्णय विचारपूर्वक घेण्यास एम्स मदत करू शकते. २४ एप्रिल रोजी, न्यायमूर्ती बी. व्ही. नागरत्ना आणि न्यायमूर्ती उज्ज्वल भुयान यांच्या खंडपीठाने त्या तरुणीला ३० आठवड्यांचा गर्भ वैद्यकीयरीत्या समाप्त करण्याची परवानगी दिली होती. या निकालाविरोधात एम्सने पुनर्विचार याचिका दाखल केली होती.

बच्चू कडूंचा पक्षप्रवेश

मी धनुष्यबाण हाती घेतो, आता शिवसेनेतच राहणार

मुंबई/प्रतिनिधी : गेल्या काही दिवसांपासून चाललेल्या राजकीय चर्चांवर अखेर प्रहार संघटनेचे बच्चू कडू यांनी पडदा टाकला आहे. आपण शिवसेनेचा धनुष्यबाण पुन्हा हाती घेत आहोत, असे बच्चू कडूंनी माध्यमांशी बोलताना स्पष्ट केलं आहे. त्यांना एकनाथ शिंदेच्या शिवसेनेकडून विधान परिषदेसाठी उमेदवारी मिळणार असल्याच्या जोरदार चर्चा गेल्या काही दिवसांपासून महाराष्ट्राच्या राजकारणात रंगू लागल्या होत्या. यासाठी बच्चू कडू प्रहार संघटनादेखील शिवसेनेत विलीन करणार असल्याचं बोललं जात होतं. यासंदर्भात बच्चू कडूंनी आज सकाळी प्रसारमाध्यमांशी बोलताना नेमकी भूमिका स्पष्ट केली आहे. यानंतर दुपारी पक्षप्रवेशाच्या वेळी बच्चू कडूंनी आपण आता पुढची १५-२० वर्षं जे काही राजकारण असेल, ते शिवसेनेतच राहील, असेही स्पष्ट केलं. यावेळी एकनाथ शिंदेंनी बच्चू कडूंच्या विधानपरिषद उमेदवारीचीही घोषणा केली.

आपण पक्षप्रवेशासाठी ठेवलेल्या सर्व अटी एकनाथ शिंदेंनी मान्य केल्याचं यावेळी बच्चू कडू म्हणाले. शिवसेनेचा धनुष्यबाण मी हाती घेत आहे. काल-परवा याबद्दल बरीच चर्चा झाली आहे. आमचे सगळे मुद्दे शिवसेनेनं स्वीकारले आहेत. हमी भावातील सुधारणा, लाडक्या बहिणींमधल्या विधवा बहिणींचा मुद्दा, दिव्यांगाच्या मंत्रालयाचं बळकटीकरण हे सगळे मुद्दे मान्य झाल्यानंतरच हा निर्णय मी घेत आहे. मी प्रामाणिकपणे काम करत राहीन. शिवसेनेची राजकीय ताकद मजबूत करण्याचं काम आम्ही प्रामाणिकपणे करत राहू. पण त्याबदल्यात आम्हाला शेतकऱ्यांची, दिव्यांगांची ताकद हवी आहे. त्यावर कोणतीही तडजोड होणार नाही. शिंदेंच्या नेतृत्वाखाली दिव्यांग मंत्रालय उभं राहिलं. पण त्याच्या बळकटीकरणासाठी काम झालं पाहिजे, असे ते म्हणाले.

आज मी धनुष्यबाण हाती घेतला आहे. एकनाथ शिंदेंच्या नेतृत्वात शेतकरी व दिव्यांगांसाठी हा धनुष्यबाण मी उचलला आहे. आता शिवसेनेतच प्रामाणिकपणे व तेवढ्याच ताकदीने माझा राजकारणातला प्रवास एकनाथ शिंदेंच्या नेतृत्वात होणार आहे. माझी सुरुवात शिवसेनेपासून झाली. आता पुढची १५-२० वर्षं जे काही राजकारण असेल तेही शिवसेनेत एकनाथ शिंदेंच्या नेतृत्वात राहील अशी ग्वाही मी आज देतो, अशा शब्दांत पक्षप्रवेशाबाबत बच्चू कडूंनी भूमिका स्पष्ट केली. यावेळी शिवसेनेकडून बच्चू कडू व नीलम गोऱ्हे या दोन नावांची घोषणा एकनाथ शिंदेंनी विधानपरिषद निवडणुकीसाठी केली आहे.

प्रभात किरणे

ज्यांना नाही मरण
त्यांनी कसेही वागावे
अनेक माती होऊन
मातीत जे जे विरले
कधी पुन्हा या जगी
कोणी त्यास पाहिले
अजूनही जिवंत येथे
ज्यांनी विचार पेरले

इंजि. नागनाथ कलवले, लातूर
९१-९७६४७ ८८२८८

कुजबुज

-डॉ. संजय जमदाडे

महाराष्ट्र कृत्रिम बुद्धिमत्ता धोरण २०२६ जाहीर

चिमटा दयाचा

लातूरकरांच्या समस्या सुटल्या पाहिजेत ! बैठका व सुचनापेक्षा वेळेत काम होण्याची शिस्त लावली पाहिजे !!

उष्णतेच्या लाटेची तीव्रता लक्षात घेवून 'नीट' परीक्षा केंद्रांवर आवश्यक उपाययोजना करा

जिल्हाधिकारी डॉ. भारत बास्टेवाड यांचे निर्देश

लातूर/प्रतिनिधी :लातूर जिल्ह्यातील ३४ परीक्षा केंद्रांवर आगामी ३ मे २०२६ रोजी नीट युजी २०२६ परीक्षा पार पडणार असून, सुमारे १६ हजार ३०० विद्यार्थी परीक्षेला सामोरे जाणार आहेत. वाढते तापमान आणि उष्णतेच्या लाटेची शक्यता लक्षात घेऊन सर्व परीक्षा केंद्रांवर आवश्यक सज्जता आणि उपाययोजना ठेवण्याचे निर्देश जिल्हाधिकारी डॉ. भारत बास्टेवाड यांनी दिले आहेत. जिल्हा प्रशासनाने या परीक्षेच्या तयारीचा आढावा घेण्यासाठी विशेष बैठक घेतली असून विद्यार्थ्यांच्या सोयीसाठी विविध पावले उचलली जात आहेत.

वाढत्या उष्णतेचा विचार करता प्रत्येक परीक्षा केंद्रावर आरोग्य पथके तैनात केली जाणार आहेत. या पथकांकडे उष्माघातावरील उपचारासाठी आवश्यक औषधे मुबलक प्रमाणात उपलब्ध असतील, तसेच वैद्यकीय अधिकारी आणि रुग्णवाहिकांचीही व्यवस्था करण्यात आली आहे. परीक्षा केंद्रांच्या प्रवेशद्वारावर विद्यार्थ्यांसाठी सावलीची व्यवस्था आणि दिशादर्शक फलक लावण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. याव्यतिरिक्त, शहरात विद्यार्थी आणि पालकांची होणारी गर्दी लक्षात घेता वाहतूक कोंडी टाळण्यासाठी पोलीस प्रशासनाला चोख बंदोबस्ताचे आदेश दिले आहेत.

परीक्षा केंद्रांवर होणारी विद्यार्थ्यांची तपासणी आणि बायोमेट्रिक हजेरीची प्रक्रिया अधिक गतिशील करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत, जेणेकरून विद्यार्थ्यांना विनाकारण विलंब होणार नाही. सुरक्षेच्या आणि नियोजनाच्या दृष्टीने प्रत्येक केंद्रावर कर्तव्य दंडाधिकारी म्हणून महसूल अधिकाऱ्यांची नियुक्ती करण्यात आली असून, भरारी पथकेही गठीत करण्यात येणार आहेत.

लातूर जिल्ह्यात ३ मे रोजी दुपारी २ ते ५ या वेळेत होणाऱ्या या परीक्षेदरम्यान प्राप्त होणाऱ्या तक्रारींच्या तात्काळ निवारणासाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयात नियंत्रण कक्ष कार्यान्वित करण्यात आला आहे. या कक्षाच्या प्रमुखपदी नायब तहसीलदार पंकज मंदाडे यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. या कक्षामध्ये आरोग्य, पोलीस, महावितरण आणि परिवहन विभागाचे अधिकारी २ आणि ३ मे रोजी सकाळी १०:३० ते सायंकाळी ५:३० या वेळेत उपस्थित राहतील. नागरिक आणि विद्यार्थ्यांच्या सोयीसाठी नियंत्रण कक्षाचा ९३५६४०४९२० हा दूरध्वनी क्रमांक जाहीर करण्यात आला आहे. या क्रमांकावर संपर्क साधून परीक्षेशी संबंधित अडीअडचणी मांडता येतील.

जनगणनेसाठी 'स्व-गणना' पोर्टल १ मे पासून होणार कार्यान्वित

➤ घरबसल्या नोंदणी करण्याचे प्रशासनाचे आवाहन

➤ **'जनगणना २०२७'** अंतर्गत घरयादी व घरगणनेची स्वगणना

लातूर/प्रतिनिधी : जनगणनेची प्रक्रिया अधिक सुलभ आणि पारदर्शक करण्यासाठी प्रशासनाने स्व-गणना सुविधा उपलब्ध करून दिली आहे. राज्यात १ मे ते १५ मे २०२६ या कालावधीत स्व-गणनेची सुविधा उपलब्ध राहणार आहे. यासाठी नागरिकांनी सर्वप्रथम https://se.census.gov.in या अधिकृत पोर्टलला भेट देऊन कुटुंब प्रमुखाचे नाव व मोबाईल क्रमांकासह नोंदणी पूर्ण करावी, असे आवाहन जिल्हाधिकारी डॉ. भारत बास्टेवाड यांनी केले आहे.

भारताची जनगणना २०२७ ही देशाच्या विकासासाठी अत्यंत महत्त्वाची प्रक्रिया असून ही प्रक्रिया दोन टप्प्यांमध्ये राबवली जाणार आहे. या जनगणनेचा पहिला टप्पा घरयादी व घरगणना १६ मे २०२६ ते १४ जून २०२६ या कालावधीत पार पडेल, तर दुसरा टप्पा प्रत्यक्ष लोकसंख्या गणना फेब्रुवारी २०२७ मध्ये आयोजित करण्यात आला आहे.

पहिल्या टप्प्यात घरी येणाऱ्या प्रगणकांना एकूण ३४ प्रश्नांची योग्य उत्तरे देऊन सहकार्य करावे. तसेच, भारत सरकारने या प्रक्रियेत 'स्वगणनेचा' विशेष पर्याय उपलब्ध करून दिला असून महाराष्ट्रासाठी हा कालावधी १ मे २०२६ ते १५ मे २०२६ असा राहणार आहे. स्व-गणनासाठी पोर्टलवर नोंदणी करताना एकदा निश्चित केलेले कुटुंब प्रमुखाचे नाव बदलता येणार नाही, तसेच एका मोबाईल क्रमांकावरून केवळ एकाच कुटुंबाची नोंदणी करता येईल, याची नागरिकांनी नोंद घ्यावी.

नोंदणीनंतर प्राप्त झालेला ओटीपी प्रविष्ट करून आपली भाषा निवडावी आणि जिल्ह्यासह राहत्या ठिकाणचा पिन कोड भरून नकाशावरील लाल मार्करद्वारे घराचे अचूक स्थान निश्चित करावे. पुढील टप्प्यात, पोर्टलवरील मार्गदर्शक सूचनांनुसार घरयादी व घरगणनेची सविस्तर प्रश्नावली भरून सर्व माहितीची पडताळणी करावी आणि माहिती अचूक असल्याची खात्री पटल्यावर ती अंतिम सादर (सबमिट) करावी.

एकदा माहिती अंतिम सादर केल्यानंतर त्यात कोणताही बदल करता येणार नाही आणि त्यानंतर नागरिकांना त्यांच्या मोबाईलवर 'H' या अक्षराने सुरू होणारा ११-अंकी 'SE ID' प्राप्त होईल. जनगणनेची ही प्रक्रिया पूर्ण करण्यासाठी १६ मे ते १४ जून २०२६ या कालावधीत जेव्हा शासकीय प्रगणक प्रत्यक्ष घराला भेट देतील, तेव्हा त्यांना हा SE ID सांगणे आवश्यक आहे, जेणेकरून डिजिटल माहितीची प्रत्यक्ष पडताळणी होऊन जनगणनेची नोंद यशस्वीरीत्या पूर्ण होईल. तरी सर्व नागरिकांनी विचारलेल्या प्रश्नांची बिनचूक उत्तरे देऊन या राष्ट्रीय कार्यात आपला सहभाग नोंदवावा, असे आवाहन लातूर जिल्हाधिकारी कार्यालयातर्फे करण्यात येत आहे.

वाढत्या तापमानामुळे घाबरून न जाता नागरिकांनी आरोग्याची काळजी घ्यावी

जिल्हा परिषद आरोग्य विभागाचे आवाहन

लातूर/प्रतिनिधी : सध्या वातावरणातील बदलांमुळे पृथ्वीचे तापमान वेगाने वाढत आहे. मार्च महिन्यापासूनच राज्याच्या अनेक भागांत तापमानाचा पारा चढलेला पाहायला मिळत आहे. आगामी काळात उष्णतेच्या लाटेची शक्यता लक्षात घेता, नागरिकांनी उष्माघातापासून बचाव करण्यासाठी स्वतःच्या आरोग्याची काळजी घ्यावी आणि खबरदारी बाळगावी, असे आवाहन जिल्हा परिषदेच्या आरोग्य विभागामार्फत करण्यात आले आहे.

उष्णतेची लाट म्हणजे काय?

हवामान खात्याच्या निकषानुसार, एखाद्या प्रदेशात सलग तीन दिवस कमाल तापमान सरासरीपेक्षा ३ अंश सेल्सिअसने जास्त असेल किंवा सलग दोन दिवस तापमान ४५ अंश सेल्सिअसच्या पुढे गेल्यास त्या भागात उष्णतेची लाट आली असे संबोधले जाते. उन्हाळ्याच्या काळात सन बर्न, हिट क्रॅम्प्स (स्नायूंना गोळे येणे), हिट एक्झोर्शन (प्रचंड थकवा) आणि हिट स्ट्रोक (उष्माघात) यांसारखे आजार उद्भवू शकतात.

उष्माघाताचा सर्वाधिक धोका कोणाला?

- उन्हात कष्टाची कामे करणारे मजूर व शेतकरी.
- वृद्ध व्यक्ती आणि लहान मुले.
- गरोदर महिला व स्थूल व्यक्ती.
- मधुमेह, हृदयविकार असलेले रुग्ण किंवा अपुरी झोप घेणारे लोक.
- कारखान्यात बॉयलरजवळ काम करणारे कामगार.

उष्माघाताची लक्षणे

किरकोळ लक्षणे: प्रचंड थकवा जाणवणे, ताप येणे, शरीरावर पुरळ उमटणे, चक्कर येणे किंवा हाता-पायांच्या स्नायूंना गोळे येणे.

गंभीर लक्षणे: त्वचा गरम व कोरडी पडणे, तीव्र डोकेदुखी, रक्तदाब वाढणे, नाडीचे ठोके वेगवान होणे, मानसिक बेचैनी किंवा बेशुद्धावस्था येणे.

प्रतिबंधात्मक उपाय

काय करावे? : पुरेसे पाणी प्या आणि प्रवासात नेहमी पाणी सोबत ठेवा. पांढऱ्या किंवा फिकट रंगाचे सैल सुती कपडे वापरा. उन्हात जाताना छत्री, टोपी, चष्मा आणि पादत्राणांचा वापर करा. घर थंड ठेवण्यासाठी वाळ्याचे पडदे, पंखा किंवा कुलरची मदत घ्या. लिंबू सरबत किंवा ओआरएस यांसारख्या पेयांचे सेवन करा.

काय करू नये?: शक्यतो दुपारी १२ ते ४ या वेळेत उन्हात बाहेर जाणे टाळा. लहान मुलांना पार्क केलेल्या बंद वाहनात ठेवू नका. मद्यपान, चहा, कॉफी किंवा सॉफ्ट ड्रिंक्स टाळा. अधिक प्रथिनांचे किंवा शिळे अन्न खाऊ नका.

तातडीचे उपचार घ्या

एखाद्या व्यक्तीला उष्माघाताचा त्रास झाल्यास, त्या रुग्णाला तातडीने सावलीत किंवा हवेशीर खोलीत हलवावे. शरीराचे तापमान कमी करण्यासाठी कपाळावर थंड पाण्याच्या पट्ट्या ठेवाव्यात किंवा थंड पाण्याने अंग पुसून घ्यावे. रुग्णाची प्रकृती गंभीर असल्यास वेळ न घालवता जवळच्या शासकीय रुग्णालयात दाखल करावे.

आरोग्य विभागामार्फत सज्जता

उष्णतेच्या लाटेचा इशारा लक्षात घेता, जिल्ह्याची ग्रामीण आरोग्य यंत्रणा सतर्क करण्यात आली आहे. १ मार्चपासूनच सर्व प्राथमिक आरोग्य केंद्रे व शासकीय दवाखान्यांमध्ये उष्माघात कक्ष स्थापन करण्यात आले आहेत. या कक्षांमध्ये २ खाटा राखीव असून औषधसाठा, पंखे, कुलर आणि थंड पाण्याची सोय उपलब्ध आहे. आरोग्य कर्मचाऱ्यांमार्फत गृहभेटी देऊन जनजागृती केली जात आहे, तसेच आपत्कालीन परिस्थितीसाठी रुग्णवाहिकाही सज्ज ठेवण्यात आल्या आहेत. नागरिकांनी उष्माघाताची लक्षणे जाणवू लागल्यास घाबरून न जाता तातडीने जवळच्या शासकीय रुग्णालयात उपचार करून घ्यावेत, असे आवाहन जिल्हा परिषदेचे आरोग्य अधिकारी डॉ. बालाजी शिंदे यांनी केले आहे.

ओ३म् भूर्भुवः स्वः ।
तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।
धियो यो नः प्रचोदयात् ।।

लातूर समाचार

युद्धाच्या परिणामास तयार रहा

युद्ध लहान असो किंवा मोठे असो हे परवडणारे नसते. पुर्वीही युद्ध होत होती, ती दिर्घ काळ चालायाची! युद्धाचे नियम होते. सुर्य मावळला की, युद्ध थांबत व सुर्य उगविला की सुरू होत असते. यावेळी शंखनाद केला जात असत. आता युद्धाचे नियमच नाही. कधीही बॉम्ब फेकला जात आहे. पुर्वी शाळा व प्रार्थनास्थळे लक्ष्य करीत नसत. आता ते देखिल सोडले जात नाहीत. विध्वंसक हत्याराचा वापर करीत आहेत. हे योग्य नाही. युद्धात रासायनिक स्फोटकाचा वापर केला जात आहे. त्यामुळे दिर्घ काळ परिणाम हा जीवसृष्टीवर होतो. माणसाला जीव आहे बाकींच्याना नाही असे नाही. इतर प्राणी आहेत. पशुपक्षी आहेत. त्यांच्यावर मोठा परिणाम दिर्घ काळ होतो हे लक्षात घेतले पाहिजे. युद्ध नकोच तर समोचाराने समस्याची सोडवणुक झाली पाहिजे. विचाराने सोडवुणक झाली पाहिजे. युद्ध परवडणारे नाही. मोठी किंमत मोजावी लागते हे लक्षात घेतले पाहिजे. वास्तविक अमेरिका हा इस्त्राईलच्या खांद्यावर बंदुक ठेवून इराणशी लढत आहे. युद्ध करीत आहेत. इराण व इस्त्राईल या दोन देशाचे मोठे नुकसान झाले आहे. मोठी हानी झाली आहे. अमेरिकेचे आर्थिक नुकसान झाले आहे. मोठी रॉकेट इराणने पाडली आहेत. अमेरिकेचे मोठे आर्थिक नुकसान झाले आहे. जागतिक आर्थिक नाडी ही तशी पाहिली तर इराणच्या हाती आहे. जगाला इंधन पुरविण्याची क्षमता इराणकडे आहे. गॅस व तेल पुरविण्याची क्षमता आहे. इराण देश श्रीमंत राष्ट्र आहे. त्याच्याकडे युरेनियमचा साठा असल्याचे सांगण्यात येते. पाणी नाही मात्र तेल आहे. इस्त्राईलची तीच स्थिती आहे. श्रीमंत राष्ट्र आहे. अल्पावधित मोठी प्रगती साधली आहे. एक सुंदर व चकाचक असणारी शहरे आहेत. अशी शहरे उद्धस्थ केली जात आहेत. इराण हा घाबरणारा देश नाही. मोठ्या हिंमतीने अमेरिकेशी एक महिण्यापासून लढत आहे. या युद्धाचा परिणाम जगातील राष्ट्रावर झालेला आहे. होर्मुझच्या सामुद्रधुनीतील तणावामुळे कच्चे तेलाचे जहाज आडकले आहेत. भारताकडे तेलाचा साठा तरी आहे पाकिस्तानकडे एक दिवसाचा देखिल तेलाचा साठा नाही. अनेक राष्ट्राकडे तेलाची कमतरता भासत आहे. भारताकडे अजून तेलाचा साठा व गॅस उपलब्ध आहे तरी आगामी काळात काय परिस्थिती होईल हे सांगता येत नाही. त्यामुळे भारतीयांनी यापुढे इंधनाबाबत नियोजन केले पाहिजे. इराण हा देश इंधन पुरवित असला तरी होर्मुझच्या सामुद्रधुनीतील तणावाचा परिणाम भोगवा लागणार आहे. होर्मुझमधून जहाजांना परवानगी नाही तेथे अनेक जहाज आडकली आहेत. काही वेळा तर जहाज रोखण्यासाठी गोळीबार केला जात आहे. मुळात भारत हा कच्चे तेल रशियाकडून खरेदी करीत आला आहे. अमेरिकेचा दबाब होता की, रशियाकडून तेल खरेदी करू नये तरी भारताने फारसे लक्ष न देता रशियाकडून तेल खरेदी करून काही प्रमाणात स्टॉक केले आहे. त्यात भारतीय आता सावध वागतांना दिसून येत आहेत. कोणत्याही परिस्थितीत इंधनाचा गैरवापर करीत नाहीत. भारताला एकमेव स्वयंपाकाच्या गॅसची समस्या सतावणार आहे यामुळे पर्याय शोधला पाहिजे. विद्युत वीजेला पर्याय मोठ्या प्रमाणात सौरऊर्जा निर्मितीकडे भर दिला जात आहे. शेतीसाठी सुद्धा सौरऊर्जावर मोटारी चालाव्यात म्हणून सोय केली आहे. प्रत्येकाच्या घरावर सौरऊर्जाच्या प्लेटा दिसून येत आहेत. वास्तविक त्याही सक्तीने प्रत्येकाच्या घरावर बसविल्या पाहिजे. एक ना एक दिवस कोळसा संपणार आहे, त्याच प्रमाणे पाऊसमान कमी झाल्याने कोयनासारख्या ठिकाणीहून वीज निर्बंध येण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे कोणत्याही अधिक मागणीबाबत पर्याय शोधला पाहिजे. युद्ध तर दिर्घकाळ चालेल किंवा संपेल मात्र या काळात काय शिकलो याचा विचार केला पाहिजे. विनाकारण दुर्लक्ष केल्यास मोठी किंमत मोजावी लागते हे विसरून चालणार नाही. जागतिक शांततेची मोठी गरज आहे. जागतिक शांतता असावी असे म्हणत असले तरी अमेरिकेला मोठी खुमखुमी भरली आहे. जागतिक हक्कासाठी इराण सारखे राष्ट्र आपल्याच ताब्यात ठेवावे असे वाटते. पाकिस्तानला मदत करून आपल्या ताब्यात ठेवण्याचा अमेरिकेचा मनसुबा असू शकतो. त्याच प्रमाणे आज पर्यंत अमेरिकेने दुश्मन राष्ट्रावर हल्ला करण्यासाठी त्या राष्ट्राच्या शेजारील राष्ट्र आपल्याशी करून घेत आला आहे. युद्धभुमीसाठी शेजारी राष्ट्राचा उपयोग करून घेतला गेला आहे. अमेरिका कदापी आपली भुमी युद्धासाठी वापरली नाही हे पहिल्यांदा जगाने लक्षात घेतले पाहिजे. अमेरिका हा धुर्त आहे त्यात ट्रम्प हे तर कावेबाज आहेत. त्यामुळे कधीही कांही ही बोलणारे ट्रम्पवर विश्वास कदापी ठेवू नये. आज इराणासोबत खेटण्याची गरज नव्हती तरी इस्त्राईला पुढे करून इराणशी लढत आहे, युद्ध करीत आहे. या बाबीमुळे आता भारतीयांनी काय शिकले पाहिजे. कोणता धडा घेतला पाहिजे. स्वयंपुर्णता बरोबर स्वदेशीचा विचार सतत मनात ठेवून तो दृढ केला पाहिजे. अनेक राष्ट्र हे स्वयंपुर्ण बनले आहेत. स्वदेशीचा वापर करीत आहेत. भारत हा परशियवस्तूंकडे सहज आकर्षित होणारे राष्ट्र आहे. हा मोह सोडला तर आगामी काळात भारत हा महासत्ताधिश लवकर बनेल यात शंका नाही. भारतीयांनी या युद्धाचा अभ्यास करून स्वयंपुर्णता आवलंबली पाहिजे. कोणतेही संकट आल्यास त्यावर मुकाबला केला पाहिजे. आता भारतीयांनी सौरऊर्जेचा उपयोग करून घेवून संकटावर मात केली पाहिजे. सौरऊर्जा ही किफायशीर आहे. स्वयंपाक सुद्धा सौरऊर्जावर केलाच पाहिजे. तसे साहित्य त्याला युक्युपमेंट तयार केली पाहिजेत. जसे सौरऊर्जाद्वारे वीज निर्मिती केली जाते, गाड्या चालविल्या जातात तसे स्वयंपाक सुद्धा बनविता आला आहे. याबाबत संशोधन झाले पाहिजे. त्याशिवाय संकटावर मात करता येवू शकणार नाही. ईतर देशात सौरऊर्जा म्हणजे कमी उन्ह सुर्य असताना उपयोग करून घेतला जातो. भारताकडे तर मोठ्या प्रमाणात उन्हाची तिव्रता आहे. आगामी संकटावर मात करण्यासाठी सौरऊर्जेचा वापर करून घेणे ही काळाची गरज आहे. काही झाले तरी युद्धामुळे आलेल्या संकटावर मात करण्यासाठी सौरऊर्जाच हा एकमेव पर्याय आहे हे लक्षात घेतले पाहिजे. स्वयंपुर्णता व स्वदेश बाबी अंगीकारल्या पाहिजेत.

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांचे विचार आणि कार्य

दि. ३० एप्रिल हा दिवस महाराष्ट्राच्या संतपरंपरेतील एक तेजस्वी स्मरणदिन म्हणून साजरा केला जातो. या दिवशी राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांची जयंती मोठ्या उत्साहात आणि श्रद्धेने पाळली जाते. हा दिवस केवळ एका संताच्या जन्माचा उत्सव नसून, तो समाजजागृतीच्या, ग्रामविकासाच्या आणि मानवतेच्या मूल्यांच्या पुनर्स्मरणाचा दिवस आहे. तुकडोजी महाराजांनी आपल्या संपूर्ण जीवनकार्याद्वारे भारतीय समाजाला केवळ आध्यात्मिक उन्नतीचा मार्ग दाखवला नाही, तर सामाजिक परिवर्तन, राष्ट्रीय बांधणी आणि ग्रामविकासाची एक सशक्त संकल्पना प्रत्यक्षात आणली.

त्यांच्या कार्यात अध्यात्म आणि समाजकार्य यांचा सुंदर संगम दिसून येतो. तुकडोजी महाराजांचा जन्म ३० एप्रिल १९०९ रोजी अमरावती जिल्ह्यातील यावली या लहानशा गावात झाला. त्यांचे बालपण अत्यंत साध्या आणि कष्टमय परिस्थितीत गेले. परंतु या परिस्थितीने त्यांना खचवले नाही, उलट त्यांच्यातील संवेदनशीलता, करुणा आणि समाजाविषयीची बांधिलकी अधिकच दृढ झाली. लहान वयातच त्यांना अध्यात्मिक ओढ निर्माण झाली आणि संतपरंपरेतील मूल्यांचा प्रभाव त्यांच्या मनावर पडला. त्यांच्या गुरूच्या मार्गदर्शनाखाली त्यांनी आध्यात्मिक साधना केली आणि त्यातूनच त्यांच्या जीवनाला एक स्पष्ट दिशा मिळाली.

तुकडोजी महाराजांचे व्यक्तिमत्त्व अत्यंत प्रभावी आणि बहुआयामी होते. ते केवळ संत नव्हते, तर ते एक उत्कृष्ट वक्ते, कवी, कीर्तनकार, समाजसुधारक आणि राष्ट्रप्रेमी होते. त्यांनी आपल्या ओजस्वी वाणीने आणि सुलभ भाषेतून सामान्य जनतेपर्यंत आपले विचार पोहोचवले. त्यांच्या कीर्तनांमध्ये केवळ धार्मिक विषय नव्हते, तर सामाजिक समस्यांवर भाष्य करणारा आशय होता. त्यांनी अंधश्रद्धा, जातिभेद, अस्पृश्यता, अशिक्षण, व्यसनाधीनता यांसारख्या समस्यांवर कठोर शब्दांत टीका केली आणि समाजाला जागृत करण्याचा प्रयत्न केला. तुकडोजी महाराजांनी भजन-कीर्तनाला केवळ धार्मिक विधी म्हणून न पाहता, ते समाजजागृतीचे प्रभावी साधन बनवले. त्यांच्या कीर्तनामध्ये लोकभाषेचा वापर असल्यामुळे ते सर्वसामान्य लोकांना सहज समजत. त्यांनी लोकांच्या मनातील अज्ञान, भीती आणि अंधश्रद्धा दूर करण्यासाठी सोप्या आणि प्रभावी पद्धतीचा अवलंब केला. त्यांच्या कीर्तनांमुळे अनेक लोकांच्या जीवनात सकारात्मक बदल घडले आणि समाजात जागृती निर्माण झाली. त्यांच्या कार्यातील सर्वात महत्त्वाचा पैलू म्हणजे 'ग्रामगीता' हा ग्रंथ. ग्रामगीता हा केवळ धार्मिक ग्रंथ नसून, तो ग्रामविकासाचे तत्त्वज्ञान मांडणारा एक व्यापक आणि सखोल ग्रंथ आहे. या ग्रंथामध्ये त्यांनी आदर्श गावाची संकल्पना मांडली आहे. गावातील स्वच्छता, शिक्षण, आरोग्य, शेती, उद्योग, सामाजिक ऐक्य, नैतिक मूल्ये यांचा सखोल विचार त्यांनी ग्रामगीतेमध्ये मांडला आहे. त्यांच्या मते, गावाचा विकास म्हणजे देशाचा विकास. त्यामुळे प्रत्येक गाव स्वावलंबी, स्वच्छ आणि सुसंस्कृत असणे आवश्यक आहे.

ग्रामगीतेतील विचार आजच्या काळातही अत्यंत महत्त्वाचे आहेत. आजही ग्रामीण भागात अनेक समस्या आहेत. अस्वच्छता, अशिक्षण, बेरोजगारी, सामाजिक विषमता. या सर्व समस्यांवर उपाय म्हणून तुकडोजी महाराजांनी दिलेले विचार अत्यंत उपयुक्त ठरतात. त्यांनी ग्रामविकासाला एक सामाजिक चळवळ बनवण्याचा प्रयत्न केला. त्यांनी लोकांना आपल्या गावाच्या विकासासाठी स्वतः पुढाकार घेण्याचे आवाहन केले. तुकडोजी महाराजांनी स्वातंत्र्य चळवळीतही महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. त्यांच्या कीर्तनांमधून त्यांनी स्वातंत्र्याची जाज्वल्य भावना लोकांच्या मनात निर्माण केली. त्यांनी ब्रिटिश सत्तेविरुद्ध लोकांना प्रेरित केले आणि राष्ट्रीय चेतना जागृत केली. त्यांच्या कार्यामुळे त्यांना अनेक वेळा तुरुंगवास सहन करावा लागला. परंतु त्यांनी कधीही आपल्या ध्येयापासून माघार घेतली नाही. त्यांच्या राष्ट्रप्रेमाची भावना अत्यंत प्रखर होती.

स्वातंत्र्यानंतरही त्यांनी आपले कार्य थांबवले नाही. त्यांनी राष्ट्रनिर्माणाच्या कार्यात स्वतःला झोकून दिले. त्यांनी लोकांना स्वावलंबन, शिस्त, सामाजिक जबाबदारी आणि नैतिक मूल्यांचे महत्त्व पटवून दिले. त्यांनी ग्रामीण भागातील लोकांना संघटित करून विकासाच्या कार्यात सहभागी केले. स्वच्छतेबाबत त्यांचे विचार अत्यंत प्रगत होते. त्यांनी 'स्वच्छ गाव, सुंदर गाव' ही संकल्पना रुजवली. त्यांनी स्वतः झाडू घेऊन गाव स्वच्छ करण्याचे कार्य केले. त्यांच्या या कृतीतून त्यांनी समाजाला एक महत्त्वाचा संदेश दिला. बदल घडवायचा असेल तर स्वतःपासून सुरुवात करावी लागते. त्यांनी लोकांना स्वच्छतेचे महत्त्व पटवून दिले आणि स्वच्छतेला सामाजिक जबाबदारीचे रूप दिले.

तुकडोजी महाराजांनी शिक्षणाला विशेष महत्त्व दिले. त्यांच्या मते, शिक्षण हे समाजाच्या विकासाचे मुख्य साधन आहे. त्यांनी ग्रामीण भागात शिक्षणाचा प्रसार करण्यासाठी प्रयत्न केले. त्यांनी लोकांना आपल्या मुलांना शिक्षण देण्यास प्रोत्साहित केले. त्यांनी नैतिक शिक्षणावर भर दिला आणि समाजात मूल्यांची जपणूक करण्याचा संदेश दिला. त्यांच्या विचारांमध्ये स्त्री-पुरुष समानतेचा स्पष्ट आग्रह दिसून येतो. त्यांनी स्त्रियांच्या शिक्षणावर आणि सक्षमीकरणावर भर दिला. त्यांनी समाजातील स्त्रियांना समान स्थान मिळावे यासाठी प्रयत्न केले. त्यांच्या विचारांमुळे समाजात स्त्रियांविषयी सकारात्मक बदल घडून आले.

तुकडोजी महाराजांचे विचार हे अत्यंत व्यापक आणि सर्वसमावेशक होते. त्यांनी धर्म, जात, पंथ यांच्या पलीकडे जाऊन मानवतेचा विचार मांडला. त्यांच्या मते, सर्व धर्मांचा मूलभूत संदेश एकच आहे तो म्हणजे मानवतेची सेवा होय. त्यांनी समाजात बंधुभाव आणि ऐक्य निर्माण करण्याचा प्रयत्न केला. आजच्या काळात तुकडोजी महाराजांचे विचार अधिकच महत्त्वाचे ठरतात. वाढती भौतिकता, सामाजिक असमानता, पर्यावरणीय समस्या आणि नैतिक मूल्यांचा ऱ्हास या पार्श्वभूमीवर त्यांच्या विचारांची गरज अधिक तीव्रतेने जाणवते. त्यांनी दिलेला ग्रामविकासाचा आणि मानवतेचा संदेश आजही तितकाच उपयुक्त आहे.

तुकडोजी महाराजांच्या कार्याचा आणखी एक अत्यंत महत्त्वाचा पैलू म्हणजे त्यांनी ग्रामविकासाला केवळ आर्थिक किंवा भौतिक प्रगतीच्या चौकटीत न ठेवता त्याला एक सर्वांगीण आणि मूल्याधिष्ठित स्वरूप दिले. त्यांच्या दृष्टीने ग्रामविकास म्हणजे केवळ रस्ते, पाणी किंवा शेतीपुरते मर्यादित नव्हते, तर तो मानवी जीवनाच्या सर्व अंगांना स्पर्श करणारा होता. त्यांनी ग्रामजीवनातील नैतिकता, परस्पर सहकार्य, सामूहिक जबाबदारी आणि आत्मसन्मान यांना विशेष महत्त्व दिले. त्यांच्या मते, जर गावातील प्रत्येक व्यक्ती स्वतःच्या कर्तव्याची जाणीव ठेवून कार्य करेल, तर गाव आपोआप प्रगत होईल. ही विचारधारा आजच्या शाश्वत विकासाच्या संकल्पनेशी पूर्णपणे सुसंगत आहे.

तुकडोजी महाराजांनी ग्रामस्वराज्याच्या संकल्पनेला एक वेगळा अर्थ दिला. त्यांनी ग्रामस्वराज्याला केवळ राजकीय स्वायत्तता म्हणून न पाहता, ते सामाजिक आणि आर्थिक स्वावलंबनाचे प्रतीक मानले. त्यांनी गावांनी बाह्य अवलंबित्व कमी करून स्वतःच्या संसाधनांचा योग्य वापर करावा, स्थानिक कौशल्यांचा विकास करावा आणि स्वयंपूर्णतेकडे वाटचाल करावी, असे प्रतिपादन केले. आजच्या जागतिकीकरणाच्या युगातही त्यांचे हे विचार अत्यंत उपयुक्त आणि मार्गदर्शक ठरतात. त्यांच्या कार्यात युवकांच्या भूमिकेला विशेष स्थान होते. त्यांनी युवकांना समाजपरिवर्तनाचे मुख्य घटक मानले. त्यांनी युवकांना केवळ शिक्षण घेण्यापुरते मर्यादित न राहता, समाजसेवा, राष्ट्रसेवा आणि नैतिक मूल्यांच्या जपणुकीसाठी पुढे येण्याचे आवाहन केले. त्यांच्या कीर्तनांमध्ये आणि प्रवचनांमध्ये युवकांना प्रेरणा देणारे संदेश असत. त्यांनी युवकांना व्यसनमुक्त जीवन, शिस्तबद्ध वर्तन आणि समाजासाठी योगदान देण्याची प्रेरणा दिली.

तुकडोजी महाराजांनी पर्यावरण संरक्षणालाही अप्रत्यक्षपणे महत्त्व दिले. त्यांनी स्वच्छतेवर, निसर्गाशी सुसंवाद ठेवण्यावर आणि साधेपणाने जीवन जगण्यावर भर दिला. त्यांच्या विचारांमध्ये पर्यावरणपूरक जीवनशैलीचा आग्रह दिसून येतो. आजच्या काळात वाढत्या पर्यावरणीय संकटाच्या पार्श्वभूमीवर त्यांच्या या विचारांचे महत्त्व अधिक अधोरेखित होते. त्यांच्या कार्याचा प्रभाव केवळ ग्रामीण भागापुरता मर्यादित राहिला नाही, तर त्यांनी संपूर्ण समाजावर एक सकारात्मक परिणाम घडवून आणला. त्यांनी लोकांना एकत्र आणले, सामाजिक ऐक्य निर्माण केले आणि समाजात बंधुभावाची भावना रुजवली. त्यांच्या कार्यामुळे अनेक लोकांनी आपले जीवन बदलले आणि समाजासाठी कार्य करण्याची प्रेरणा घेतली.

भारत सरकारने त्यांच्या कार्याची दखल घेऊन त्यांना 'राष्ट्रसंत' ही उपाधी बहाल केली. ही उपाधी त्यांच्या कार्याचा गौरव करणारी आहे. परंतु त्यांच्या खऱ्या महानतेचे मोजमाप त्यांच्या कार्यातून समाजात घडलेल्या परिवर्तनातूनच करता येते. त्यांनी कोणत्याही प्रकारचा स्वार्थ न बाळगता, निस्वार्थ भावनेने समाजासाठी कार्य केले. त्यांच्या जीवनात साधेपणा आणि प्रामाणिकता यांचे अद्वितीय उदाहरण दिसून येते. आजच्या काळात समाज अनेक समस्यांना सामोरे जात आहे. सामाजिक असमानता, बेरोजगारी, पर्यावरणीय संकट, नैतिक मूल्यांचा ऱ्हास. या सर्व समस्यांवर उपाय शोधताना तुकडोजी महाराजांचे विचार अत्यंत उपयुक्त ठरू शकतात. त्यांनी दिलेला ग्रामविकासाचा, स्वावलंबनाचा, स्वच्छतेचा आणि मानवतेचा संदेश आजही तितकाच महत्त्वाचा आहे. तुकडोजी महाराजांच्या विचारांचा अभ्यास करताना असे जाणवते की, त्यांनी समाजाला दिलेले संदेश हे केवळ त्या काळापुरते मर्यादित नसून ते सर्वकालीन आणि सार्वत्रिक आहेत. त्यांनी दिलेला मानवतेचा संदेश, समतेचा विचार आणि राष्ट्रप्रेमाची भावना आजच्या पिढीसाठी मार्गदर्शक ठरू शकते. त्यांच्या कार्यातून आपण शिकू शकतो की, समाजात परिवर्तन घडवायचे असेल तर केवळ विचार पुरेसे नसतात, तर त्यासाठी कृती आवश्यक असते.

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांची जयंती साजरी करताना त्यांच्या विचारांचे केवळ स्मरण करणे पुरेसे नाही. त्यांच्या विचारांची अंमलबजावणी करणे हीच खरी त्यांना श्रद्धांजली ठरेल. प्रत्येकाने आपल्या जीवनात त्यांच्या मूल्यांचा स्वीकार करून समाजासाठी काहीतरी करण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे. ग्रामविकासासाठी, स्वच्छतेसाठी, शिक्षणासाठी आणि सामाजिक ऐक्यासाठी प्रत्येकाने आपले योगदान दिले पाहिजे. आजच्या तरुण पिढीसमोर अनेक संधी आणि आव्हाने आहेत. तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीमुळे जीवन अधिक सोपे झाले असले तरी नैतिक मूल्यांचा ऱ्हास होत आहे. अशा परिस्थितीत तुकडोजी महाराजांचे विचार तरुणांना योग्य दिशा देऊ शकतात. त्यांनी दिलेला साधेपणाचा, प्रामाणिकतेचा आणि सेवाभावाचा संदेश आजही तितकाच प्रभावी आहे.

शेवटी, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांचे जीवन आणि कार्य हे आपल्या समाजासाठी एक अमूल्य ठेवा आहे. त्यांच्या विचारांची प्रेरणा घेऊन आपण आपल्या जीवनात आणि समाजात सकारात्मक बदल घडवू शकतो. त्यांच्या जयंतीनिमित्त आपण त्यांच्या आदर्शांचा अंगीकार करूया, त्यांच्या विचारांची अंमलबजावणी करूया आणि त्यांच्या मार्गावर चालण्याचा संकल्प करूया. हीच त्यांना खरी श्रद्धांजली ठरेल. त्यांच्या कार्याचा वारसा पुढे नेणे ही प्रत्येकाची जबाबदारी आहे. त्यांच्या ग्रामगीतेतील विचारांना आपल्या जीवनात स्थान देऊन आपण एक सशक्त, समृद्ध आणि नैतिक मूल्यांनी परिपूर्ण समाज निर्माण करू शकतो. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांचे कार्य हे केवळ इतिहासाचा भाग नसून, ते वर्तमान आणि भविष्याच्या दिशादर्शनासाठी एक प्रकाशस्तंभ आहे. त्यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांना विनम्र अभिवादन करताना आपण त्यांच्या विचारांचे अनुकरण करण्याचा दृढ संकल्प करूया, हीच खरी कृतज्ञता ठरेल.

-डॉ. राजेंद्र बगाटे
(लेखक, समाजशास्त्राचे अभ्यासक आहेत)

दयानंद वाणिज्य कनिष्ठ महाविद्यालयात सीएस करियर मार्गदर्शन संपन्न

लातूर/प्रतिनिधी : दयानंद शिक्षण संस्था संचलित ,दयानंद वाणिज्य कनिष्ठ महाविद्यालय,लातूर येथे दिनाक २९ एप्रिल २०२६ रोजी सीएस करिअर मार्गदर्शन कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला या कार्यक्रमास प्रमुख मार्गदर्शक सी एस गौरव वर्मा ,चेअरमन चाप्टर आय.सी.एस.आय. छत्रपती संभाजी नगर, सी.एस.कोमल मुथा सी. एस., संदीप भिंगारदिवे .आणि सी.एस. निखिल गुजलवार ,लातूर उपस्थित होते.सी . एस.कोमल मुथा यांनी विद्यार्थ्यांना कोर्स बद्दल सविस्तर माहिती दिली तसेच सी . एस.गौरव वर्मा यांनी देखील विद्यार्थ्यांना त्यांचे सी एस कोर्सविषयी असणारे शंका निराकरण केले. सी. एस.या संपूर्ण अभ्यासक्रमाची सविस्तर माहिती दिली.या क्षेत्रातील विविध नोकरीच्या व व्यवसायाच्या संधी विषयी विद्यार्थ्यांना माहिती दिली.कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्रशासकीय अधिकारी प्रा.ऋतुजा देशमुख यांनी आपल्या प्रास्ताविकात सी. एस. अभ्यकमाचे महत्त्व सांगितले आणि महाविद्यालय विद्यार्थ्यासाठी राबवित असणाऱ्या उपक्रमाची माहिती दिली.या कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे समन्वयक डॉ.सुभाष मोरे यांनी विद्यार्थ्यांना या अभ्यक्रमास प्रवेश घेण्यासाठी आवाहन केले.महाविद्यालयात कोचिंगची सुविधा उपलब्ध करून देणार आहोत हेही सांगितले.या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचलन प्रा.नीता परदेशी यांनी केले तर आभार प्रदर्शन प्रा.जकोटिया राखी यांनी केले. कार्यक्रमास शिक्षक व मोठ्या संख्येने विद्यार्थी उपस्थितीत होते.

तालमणी प्रा. विश्वनाथ स्वामी सेवानिवृत्त

तालमणी प्रा. विश्वनाथ स्वामी यांनी राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील संगीत विभागात सन १९९१ ते १९९७ पर्यंत एकूण ०६ वर्ष आणि महात्मा बसवेश्वर कनिष्ठ महाविद्यालयातील संगीत विभागातील सन १९९७ ते २०२६ पर्यंत २९ वर्ष अशी एकूण ३५ वर्ष संगीत विभागात प्रदीर्घ सेवा केली.

आज गुरुवार दि. ३० एप्रिल २०२६ रोजी ते सेवानिवृत्त होत आहे त्यानिमित्त त्यांच्या कार्याबद्दल लिहिलेला हा लेख आहे.

ग्रामदैवत सिद्धेश्वरांच्या कर्मभूमीत तालमणी विश्वनाथ स्वामी सरांचा जन्म झाला. शिक्षणाची पंढरी म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या लातूर नगरात झाला. ते गुरुवार दि. ३० एप्रिल २०२६ रोजी सेवानिवृत्त होत आहेत.

तालमणी प्रा. विश्वनाथ स्वामी यांचे वडिल गंगाधर व आई मैनाबाई यांच्या पोटी त्यांचा जन्म झाला. त्यांना एकूण चार भावंडे आणि एक बहीण आहे. चार भावंडापैकी तालमणी स्वामी सर हे चौथ्या क्रमांकाचे आहेत. लहानपणी वडिलांच्या व्यवसायास मदत करणे, वडिलांबरोबर कधीकधी पूजा पाठ करण्यासाठी ही जात असत. वडिल व्यापारी होते तसेच ते आयुर्वेदाचे चांगले जाणकार होते. त्यांनी दिलेल्या औषधामुळे बऱ्याच लोकांचे रोग बरे झाले आहेत.

तालमणी स्वामी सर यांचे कुटुंब शिवभक्त आहे. कुटुंबात आठवड्याचा सोमवार केला जातो. ही परंपरा त्यांना आई-वडिलांकडून मिळालेली आहे.

तोहा शिव बरवा
तो हा शंभो बरवा
बहुत शुक्रताची जोडी
म्हणूनीया महादेव आवडी
असा हा शिवभक्त परिवार आहे.

काम हेच शंभो, समाधान हेच शिव, मूलबाळ हेच शंकर, जीवन हेच महादेव.

विश्वाचे आराध्य दैवत शिवशंभो हे त्यांचे दैवत आहे. त्यांच्या शैक्षणिक जीवनात तालमणी बोरगावकर व सुरमणी बोरगावकर हे त्यांचे गुरु आहेत. या गुरूमुळेच त्यांच्या जगण्याला अर्थ प्राप्त झाला आहे.

तालमणी प्रा. विश्वनाथ स्वामी यांचे प्राथमिक शिक्षण लोकमान्य टिळक प्राथमिक विद्यामंदिर व महात्मा बसवेश्वर प्राथमिक विद्यामंदिर येथे झाले. त्यानंतरचे पुढील शिक्षण श्री देशीकेंद्र विद्यालयात झाले. महाविद्यालयीन शिक्षण महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालयात पूर्ण झाले आहे. संगीत साधना गुरुवर्य तालमणी डॉ.राम बोरगावकर व सुरमणी पंडित बाबुराव बोरगावकर यांच्या सहवासात झाले आहे.

शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर तालमणी प्रा. विश्वनाथ स्वामी सर राजर्षी शाहू महाविद्यालयात संगीत विषयाचे अध्यापनाचे कार्य करू लागले. त्यानंतर १९९७ पासून आजतागायत महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालयात अध्यापनाचे कार्य केले आहे. त्यांच्याबद्दल असे म्हणावेसे वाटते.

आज दिन तो दिव्यत्वाचा समारोपाचा
शांतता प्रिय समजूतदार अशा मित्राचा
जो दिलखुलास मनमिळाऊ आनंदी रचनावादाचा
शांतता प्रिय नादब्रह्माचा....
ज्यांनी अनेक घडविले शिष्य
विचार आणि संस्काराचे केले भाष्य
म्हणूनच झाला गुणगौरव त्याचा
विविध पारितोषिक प्राप्त पारंगत विद्यार्थ्यांचा
ज्याचा श्वास असे संगीत
त्याचा ध्यास असे तबला
जो नाही भल्या भल्याला जमला
असा तबला स्वामी सरांनी वाजवला...

तालमणी विश्वनाथ स्वामी सर यांची अखंड संगीत सेवा चालू आहे. त्यांना संगीत क्षेत्रात मान सन्मान प्राप्त झालेले आहेत. विविध ठिकाणच्या देवस्थानांकडून त्यांना विविध प्रकारचे पारितोषिके देऊन त्यांचा गौरव करण्यात आला आहे. गुरुदेव सिद्धपीठ, गणेशपुरी जि. ठाणे येथे संगीत सेवा झाली असून त्याठिकाणी त्यांचा यथोचित सन्मान सुद्धा करण्यात आला आहे. सिद्धयोग ध्यान केंद्र, लातूर येथे साप्ताहिक सत्संगाच्या माध्यमातून कायमसेवा सुरू आहे याचे सर्व श्रेय स्व. सरोजिनीताई सांबप्पा गिरवलकर यांना ते देतात. बीड जिल्ह्यातील कपिलधारा या देवस्थानच्यावतीने त्यांना सन्मानित करण्यात आले आहे. त्याठिकाणी अखंडपणे संगीत सेवा चालू आहे. दत्त संस्थान रुईभर जि. धाराशिव याही ठिकाणी संगीत सेवा दिली जाते. त्याबरोबरच लातूरचे ग्रामदैवत सिद्धेश्वर रत्नेश्वर यात्रेच्या निमित्ताने संगीत सेवा चालू आहे. गोलाईतील जगदंबा मंदिर, गांधी चौकातील महालक्ष्मी मंदिर, औसा रोड वरील दत्त मंदिर या ठिकाणी अखंडपणे सेवा देण्याचे कार्य चालू आहे. त्याबरोबरच लातूरचे दैवत श्री शिवयोगी झिंगणप्पा सिदमल अप्पा स्वामी यांच्या वार्षिक सप्ताहात अखंडपणे सेवा चालू आहे. पाचशे घर मठ, मनमथ स्वामी सप्ताहात, ज्ञान सरस्वती मंदिर संस्थानात, नवरात्र महोत्सवात अखंडपणे संगीत सेवा चालू आहे. श्री वैद्यनाथ मंदिर याही ठिकाणी सेवा चालू आहे.

निमित्त मापसी बसलो आहे
तो मी नोव्हे स्वामी सता ।

मी जे कोणतेही कार्य करत आहे ते प्रत्यक्ष शंभो माझ्याकडून करून घेत आहे, असा त्यांचा दृढ विश्वास आहे. निसर्गात विविध वृक्ष, वेली आहेत. त्यातही आंबा व नारळाच्या वृक्षांना महत्त्व आहे. नारळाचे झाड खूप उंच जाते. तालमणी विश्वनाथ स्वामी सरांचे नारळाच्या झाडाप्रमाणे नावलौकिक प्राप्त झाले आहे. अध्यापन क्षेत्रात खूप उंच व कीर्तिमान झाले आहेत. आंब्याच्या झाडाप्रमाणे गोड फळे व सावली देण्याचे काम अध्यापनातून त्यांनी केले आहे.

विश्वनाथ स्वामी सरांचे विद्यार्थी देशाच्या व महाराष्ट्राच्या कानाकोपऱ्यात पोहोचलेले आहेत. पोलीस, शिपाई, शिक्षक, तलाठी, व्यापारी, संगीत शिक्षक, राजकारणी, शेतकरी, कलावंत म्हणून जीवन जगत आहेत.

तालमणी विश्वनाथ स्वामी सर सरळ स्वभावाचे, सर्वांना बरोबर घेऊन जाणारे व्यक्तिमत्व आहे. आपण जे कार्य करतो ते सत्कार्य होणार आहे, असा त्यांचा गाढ विश्वास आहे. सरांचे बहुआयामी व्यक्तिमत्व आहे. त्यांना विविध संस्थांच्या वतीने मान सन्मान प्राप्त झालेले आहेत. महाविद्यालया तर्फे संगीताचे चांगले शिक्षक म्हणून त्यांचा गौरव करण्यात आला आहे.

तालमणी स्वामी सर स्पष्ट वक्तेपणा हा विशेष गुण आहे. त्याबरोबरच दानशूर वृत्ती त्यांच्यात आहे.

हा वारसा त्यांना आई-वडिलांकडूनच मिळालेला आहे. महाविद्यालयातील गोर-गरीब विद्यार्थ्यांना >> पान ५

पान २ वरून...

तालमणी प्रा. विश्वनाथ स्वामी सेवानिवृत्त

आर्थिक मदत करणे, त्यांच्या अडीअडचणी समजावून घेऊन त्या सोडविण्याचे कार्य त्यांनी केले. अनेक वर्षापासून कला शाखेचे समन्वयक म्हणून ते काम करीत आहेत. कोणत्याही पदाची आस त्यांनी बाळगली नाही. महाविद्यालयाने सोपविलेली जबाबदारी अत्यंत कार्यक्षमतेने त्यांनी पूर्ण केलेली आहे. गेली ३५ वर्ष महाविद्यालयाशी व विद्यार्थ्यांशी ते एकरूप झालेले आहेत. प्रत्येक प्राचार्याबरोबर नम्रतेने त्यांचे वर्तन आहे. युवक महोत्सवाच्या माध्यमातून भरीव कामगिरी त्यांच्याकडून झालेली आहे. युवक महोत्सवात महाविद्यालयास विविध पारितोषिके, त्याबरोबरच विविध स्पर्धेच्या माध्यमातून वैयक्तिक गायन, समूह गायन, विद्यापीठ स्तरावरील महाविद्यालयास समूह गायन स्पर्धेत दोन वेळेस पारितोषिक प्राप्त झाले आहे. युवक महोत्सवात चॅम्पियनशिप मिळवून देण्यात स्वामी सरांचा सिंहाचा वाटा आहे. प्रा. विजयकुमार धायगुडे सर आणि तालमणी स्वामी सरांच्या माध्यमातून युवक महोत्सवात विविध पारितोषिक प्राप्त झालेले आहेत. महाविद्यालयातील स्नेहसंमेलन असो किंवा स्वागत गीतासाठी स्वामी सर व विजयकुमार धायगुडे सरांनी महाविद्यालयाचे नावलौकिक वाढविण्याचे कार्य केले आहे.

तालमणी विश्वनाथ स्वामी सरांचा परिवार अत्यंत सुशिक्षित व सुसंस्कृत आहे. त्यांची पत्नी सौ. रेखा विश्वनाथ स्वामी या उच्चशिक्षित आहेत. त्यांचे एम.लिब. पर्यंतचे शिक्षण झालेले असून विद्यापीठातून तिसऱ्या क्रमांकाने उत्तीर्ण झाल्या आहेत. त्यांना दोन कन्या आहेत. पहिली कन्या वैष्णवी एम.टेक. चे शिक्षण पूर्ण केले आहे. तिचा नुकताच विवाह झालेला असून ती पुणे येथे वास्तव्यास आहे. दुसरी कन्या डॉ. शांभवी सध्या मांजरा आयुर्वेदिक महाविद्यालयात शिक्षण चालू आहे. असा त्यांचा उत्तम व कार्यक्षम परिवार आहे.

शैक्षणिक क्षेत्रातील कार्य गेली ३५ वर्षे अत्यंत यशस्वी रीतीने वाटचाल करीत तालमणी विश्वनाथ स्वामी सर आपल्या वयाची ५८ वर्ष पूर्ण करून ३० एप्रिल २०२६ रोजी सेवानिवृत्त होत आहेत. असा ज्ञानरूपी, तपस्वी, विद्यार्थी प्रिय मित्र सेवानिवृत्त होत आहे. याची उणीव महाविद्यालयाला जाणवल्याशिवाय राहणार नाही.

तालमणी प्रा. विश्वनाथ स्वामी सर यांना उदंड आयुष्य लाभो, निरोगी जीवन मिळो, त्यांचे राहिलेले कार्य व स्वप्न पूर्ण होवो. निवृत्तीनंतरचे हे खऱ्या अर्थाने अनुभवी, समृद्ध, प्रगल्भ आयुष्य आहे.

आपल्या ज्ञानाचा, अनुभवाचा कधीही न संपणाऱ्या आपुलकी स्नेहाचा ऋणानुबंध आमच्या सोबत असेल. पुढील आयुष्यासाठी आपणास व आपल्या परिवाराला अनंत कोटी कोटी शुभेच्छा. येणारा काळ आपल्यासाठी आनंददायी, प्रेरणादायी, निरोगी, भरभराटीचे, सुख-समृद्धीचे जावो.

जय शंभो चरणी प्रार्थना.

- प्रा. टी. एम. बिचकाटे
सेवानिवृत्त शिक्षक
महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालय, लातूर

विलासराव देशमुख शासकीय वैद्यकीय रुग्णालयाचा बाह्यरुग्ण विभाग १ मे रोजी बंद राहणार

लातूर/प्रतिनिधी : विलासराव देशमुख शासकीय वैद्यकीय रुग्णालयातील बाह्यरुग्ण विभाग शुक्रवार, ०१ मे २०२६ रोजी महाराष्ट्र दिन व कामगार दिनानिमित्त सार्वजनिक सुट्टी असल्याने बंद राहील. तसेच शनिवार, २ मे २०२६ पासून बाह्यरुग्ण विभाग (ओ.पी.डी.) नियमित वेळेप्रमाणे सुरु राहील, असे विलासराव देशमुख शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयाचे वैद्यकीय अधीक्षक डॉ. सचिन गरुड यांनी कळविले आहे. तसेच रुग्णालयाची आपत्कालीन सेवा २४ तास सुरु राहील.

लातूर जिल्ह्यातील नीट परीक्षा केंद्रांच्या १०० मीटर परिसरात प्रतिबंधात्मक आदेश लागू

लातूर/प्रतिनिधी : राष्ट्रीय परीक्षा एजन्सीमार्फत आयोजित नीट युजी परीक्षा येत्या ३ मे, २०२६ रोजी दुपारी २ ते ५ या वेळेत लातूर जिल्ह्यातील लातूर आणि निलंगा तालुक्यातील एकूण ३४ उपकेंद्रांवर पार पडणार असून, या परीक्षा कालावधीत केंद्रांच्या परिसरात होणारी संभाव्य गर्दी आणि कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न लक्षात घेवून जिल्हादंडाधिकारी डॉ. भारत बास्टेवाड यांनी भारतीय नागरी सुरक्षा संहिता २०२३ च्या कलम १६३ अन्वये सर्व परीक्षा केंद्रांच्या १०० मीटर परिसरामध्ये प्रतिबंधात्मक आदेश जारी केले आहेत. या आदेशानुसार परीक्षा केंद्राच्या परिसरात परीक्षार्थींशिवाय पाचपेक्षा जास्त व्यक्तींना एकत्रित जमण्यास, कोणत्याही प्रकारच्या घोषणा देण्यास किंवा शांततेस बाधा निर्माण होईल असे कृत्य करण्यास सक्त मनाई करण्यात आली असून, परिसरातील सर्व झेरॉक्स सेंटर्स, पानटपऱ्या, टायपिंग सेंटर्स, एसटीडी बूथ आणि ध्वनिक्षेपक ही माध्यमे ३ मे रोजी सकाळी ७ ते सायंकाळी ७ वाजेपर्यंत पूर्णपणे बंद ठेवण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. परीक्षा केंद्राच्या परिसरात मोबाईल फोन, सेल्युलर फोन, ई-मेल किंवा इतर कोणत्याही प्रसार माध्यमांसह प्रवेश करण्यास मज्जाव करण्यात आला असून, कोणत्याही अनाधिकृत व्यक्तीला किंवा वाहनाला परीक्षा केंद्रावर प्रवेश दिला जाणार नाही, जेणेकरून परीक्षा अत्यंत शांततेत आणि सुरळीत वातावरणात पार पडेल. हा आदेश परीक्षा केंद्रावर कर्तव्यावर असलेले अधिकारी, कर्मचारी, निगराणी करणारे पथक आणि पोलीस अधिकारी यांना त्यांच्या कार्यालयीन कर्तव्ये पार पाडण्याच्या अनुषंगाने लागू राहणार नाही, मात्र इतर सर्व नागरिकांनी या प्रतिबंधात्मक आदेशाचे काटेकोरपणे पालन करावे, असे आवाहन जिल्हा प्रशासनामार्फत करण्यात आले आहे.

लातूर महानगरपालिकेचा कारभार पारदर्शक आणि लोकाभिमुख राहील यांची दक्षता घ्या

निधीचा विनीयोग आणि योजनांची काटेकोर अमंलबजावणी करा - माजी मंत्री, आ. देशमुख

लातूर/प्रतिनिधी : लातूर शहर महानगरपालीकेत सर्व योजनांची काटेकोर अंमलबजावणी व्हावी आणि निधीचा विनियोग योग्य पद्धतीने होईल याची दक्षता घ्यावी. योजनांची कामे ठरलेल्या वेळापत्रकानुसार दर्जेदार पद्धतीने पूर्ण करावीत. या संदर्भातील एकूण कारभार पारदर्शक आणि लोकाभिमुख राहील, हे पाहावे अशा स्पष्ट सूचना माजी मंत्री, आमदार अमित विलासराव देशमुख यांनी बुधवारी महानगरपालीकेत घेतलेल्या आढावा बैठकीत दिल्या आहेत.

बुधवार, दि. २९ एप्रिल २०२६ रोजी सकाळी माजी मंत्री, आमदार अमित देशमुख यांनी खासदार डॉ. शिवाजी काळगे यांच्यासह लातूर महानगरपालिकेत जाऊन महापौर सौ. जयश्री सोनकांबळे, उपमहापौर ॲड. स्नेहल उटगे, लातूर शहर जिल्हा काँग्रेसचे अध्यक्ष ॲड. किरण जाधव, माजी महापौर दिपक सुळ, काँग्रेस पक्षाचे गटनेते विजयकुमार साबदे, स्थायी समिती सभापती सचिन बंडापल्ले, परीवहन समिती सभापती फैसलखान कायमखानी, मनपा आयुक्त मानसी मीना, अतिरिक्त आयुक्त देवीदास जाधव, उपायुक्त डॉ. पंजाब खानसुळे व इतर सर्व विभाग प्रमुख तसेच काही नगरसेवकांच्या उपस्थितीत शहरात सध्या राबविण्यात येत असलेल्या विविध विकास योजना, प्रस्तावित योजना आणि नियमित कामकाजाबाबत विस्तृत आढावा घेतला.

वाहतूक आणि पार्किंग व्यवस्था:

सध्या उन्हाळी सुट्ट्या आणि लग्न समारंभांचे दिवस असल्याने शहरात वाहतूक कोंडीच्या तक्रारी मोठ्या प्रमाणात येत आहेत. यावर तातडीने कार्यवाही करून शहरातील वाहतुकीला शिस्त लावावी. सिग्नल आणि सीसीटीव्ही यंत्रणा अद्ययावत करावी. हा प्रश्न कायमस्वरूपी सोडवण्यासाठी प्रभावीपणे अतिक्रमणविरोधी मोहीम राबवावी. शैक्षणिक संस्था, मंगल कार्यालये, रुग्णालये, व्यापारी प्रतिष्ठाने तसेच रहिवासी संकुलांत पार्किंग व्यवस्था अनिवार्य करावी. शासनमान्य सल्लागाराची नियुक्ती करून भविष्यातील नियोजन करावे आणि प्रदूषणाचा स्तर कमी राहील यासाठी प्रयत्न करावेत अशी सुचना आमदार अमित देशमुख यांनी दिली आहे.

कचरा व्यवस्थापन

शहरातील कचरा व्यवस्थापनात सुधारणा झाली असली तरी त्यात आणखी दुरुस्त्या कराव्यात. कचऱ्यावर प्रक्रिया अधिक प्रभावी करून ढीग लागणार नाहीत याची काळजी घ्यावी. या एकूण कामकाजात महिलांचा सहभाग वाढवावा असे आमदार अमित देशमुख म्हणाले.

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर स्मारक

लातूर शहरात भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या भव्य-दिव्य पुतळा उभारणीचे काम सुरू झाले आहे. मात्र, या कामाचा दर्जा आणि पारदर्शकतेबाबत तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत. त्यामुळे या प्रकल्पाचे पुनरावलोकन करावे. हैदराबादच्या धरतीवर हे काम व्हावे, अशी लोकभावना असल्याने तेथे अभ्यास गट पाठवून सूचना घ्याव्यात. संपूर्ण डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पार्कचा सर्वंकष विकास आराखडा तयार करून स्मारकाची उभारणी करावी असे त्यांनी सांगीतले.

नियमित पाणीपुरवठा

शहरात नियमित पाणीपुरवठा होण्यासाठी वेळापत्रकाचे काटेकोर पालन करावे. पिवळे किंवा दूषित पाणी वितरित होणार नाही याची काळजी घ्यावी. ठिकठिकाणी होणारी गळती थांबवावी. हरंगुळ जलशुद्धीकरण केंद्रातून बाहेर सोडण्यात येणाऱ्या अशुद्ध पाण्यावर प्रक्रिया करून त्याचा पुनर्वापर करावा असे निर्देश मनपा प्रशासनाला दिले.

पथदिवे आणि सौर ऊर्जा

शहरातील पथदिव्यांची देखभाल नियमित व्हावी. घर तिथे पथदिवा अशी योजना तयार करून विस्तार करावा. मंजूर सोलर प्रकल्प लवकरात लवकर पूर्ण करून वीज वापराच्या बाबतीत महापालिका स्वयंपूर्ण करावी.

प्रशासकीय सुलभता

नागरिकांना बांधकाम परवाना मिळण्यात होणारी दिरंगाई टाळावी. या प्रक्रियेत नागरिकांना मनस्ताप होणार नाही याची काळजी घ्यावी आणि दिलेल्या परवान्याप्रमाणेच बांधकामे होतील याची दक्षता घ्यावी. शहरातील प्रलंबित कबाले वाटपाचा आढावा घेऊन, नियमानुसार असलेले कबाले वाटप ताबडतोब करावेत, यासाठी शासनाच्या नवीन धोरणाचा आधार घ्यावा असे यावेळी सांगीतले.

युनीपोल बाबत कायदेशीर कार्यवाही

लातूर शहरात मागच्या काळात उभारण्यात आलेल्या युनिपोल संदर्भात कायदेशीर प्रक्रिया तपासून घ्यावी, हे युनिपोल नियमानुसार नसतील तर ते काढून टाकावेत. आगामी काळात जाहिरात फलक परवानगी देताना नियमाचे उल्लंघन होणार नाही, शहराचे सौंदर्य बिघडणार नाही याची दक्षता घ्यावी असे आमदार देशमुख यांनी सांगीतले.

नागरिकांना जन्म मृत्यू प्रमाणपत्र वेळेत मिळण्यासाठी कामकाजात सुधारणा करावी, शहरात फेरीवाला धोरणाची तातडीने अंमलबजावणी करावी, गंजगोलाई तसेच शहरातील इतर ऐतिहासिक सांस्कृतिक वारशाचे जतन व संवर्धन करण्यासाठी कृती आराखडा तयार करून त्याची अंमलबजावणी करावी असे सांगीतले.

नवीन तंत्रज्ञानाचा वापर

एकूणच प्रशासकीय कामकाज पारदर्शक, सुलभ आणि गतिमान होण्यासाठी एआय व इतर अद्यावत तंत्रज्ञानाचा वापर करावा, यासह अनेक महत्त्वाच्या सूचना याप्रसंगी केल्या असून अधिकारी, कर्मचारी यांचेही म्हणणे ऐकून घेऊन, त्यांना सर्वतोपरी सहकार्य करण्यात येइल व आवश्यक त्या ठिकाणी निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी पाठपूरावा करण्याची ग्वाही यावेळी त्यांनी दिली.

या प्रसंगी नगरसेवक फारुक शेख, विकास कांबळे, युनुस मोमीन, इसरार सगरे, डॉ. बालाजी सांळुके, अतिश चिकटे, मुक्तार शेख, अमोल लांडगे, व्यकंटेश पुरी यांच्यासह मनपाचे विविध विभागाचे अधिकारी कर्मचारी उपस्थित होते.

एसटी महामंडळाच्या लातूर विभागात प्रवासी राजा, कामगार पालक दिन उपक्रमाचे वेळापत्रक जाहीर

लातूर/प्रतिनिधी : महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या प्रवाशांच्या समस्या, तक्रारी आणि सूचनांचे स्थानिक पातळीवर जलद गतीने निराकरण करण्यासाठी एसटी महामंडळाने प्रत्येक आगारात प्रवासी राजा दिन आणि कामगार पालक दिन आयोजित करण्याचा निर्णय घेतला असून, लातूर विभागातील आगारांसाठी या उपक्रमाचे सविस्तर वेळापत्रक जाहीर करण्यात आले आहे.

लातूर विभागातील या दौऱ्याची सुरुवात २९ एप्रिल २०२६ रोजी उदगीर आगारातून होणार असून त्यानंतर ६ मे रोजी लातूर, १३ मे रोजी औसा, २० मे रोजी अहमदपूर आणि ३ जून २०२६ रोजी निलंगा आगार येथे या उपक्रमाचे आयोजन केले जाणार आहे. या वेळापत्रकानुसार प्रत्येक आगारात सकाळी १० ते दुपारी २ या वेळेत प्रवासी राजा दिन आयोजित केला जाईल, ज्यामध्ये प्रवासी, विविध प्रवासी संघटना, शाळा व महाविद्यालयांचे प्रतिनिधी आपल्या बस सेवेसंबंधीच्या तक्रारी आणि सूचना लेखी स्वरूपात मांडू शकतील. त्यानंतर दुपारी ३ ते सायंकाळी ५ या वेळेत कामगार पालक दिन साजरा करण्यात येणार असून, या सत्रात एसटी कर्मचारी आणि संघटनांचे वैयक्तिक प्रश्न, जसे की रजा मंजुरी, वेळापत्रक आणि प्रशासकीय कारवाई यांवरील तक्रारींचे तात्काळ निराकरण केले जाणार आहे.

शोध घ्या, संशोधक व्हाल: -डॉ. विवेक सौताडेकर

लातूर/प्रतिनिधी :ज्ञानप्रकाश शैक्षणिक प्रकल्पात आपला महाराष्ट्र समजून घेऊया या तीन दिवसीय उपक्रमाचे उद्घाटन इतिहास संशोधक, लेखक, व्याख्याते, प्रख्यात निवेदक, डॉ. विवेक सौताडेकर यांच्या हस्ते करण्यात आले.

येणाऱ्या महाराष्ट्र दिनाचे औचित्य साधून ज्ञानप्रकाश शैक्षणिक प्रकल्पात २९ , ३० एप्रिल आणि १ मे या तीन दिवसीय प्रदर्शनात इयत्ता ५वी ते ९ वीच्या विद्यार्थ्यांनी आपला महाराष्ट्र समजून घेण्यासाठी अनेक विषयांची मांडणी केली आहे. या प्रदर्शनाच्या उद्घाटन प्रसंगी डॉ. सौताडेकर म्हणाले आपण ज्या भूमीत राहतो त्याचा इतिहास ,भूगोल, सांस्कृतिक, सामाजिक ,राजकीय, साहित्यिक वारसा समजून घेणे आपले आद्य कर्तव्यच आहे, आणि ते ज्ञानप्रकाशची मुलं या प्रदर्शनातून करत आहेत हे पाहून कौतुक वाटले. महाराष्ट्राची दिव्य परंपरा व संस्कृतीचे दर्शन यातून होत आहे. आपल्या लातूरलाही पन्नास हजार वर्षांचा इतिहास लाभला आहे. तुम्ही शोध घेतला तर संशोधक वृत्ती वाढते आणि यातूनच संशोधक घडतील. ते नक्कीच ज्ञानप्रकाश मध्ये घडतील असा विश्वास मला वाटतो. डॉ. सौताडेकर यांच्या प्रभावी वक्तृत्वाने विद्यार्थी मंत्रमुग्ध झाले त्यावेळी विविध गीतांची सलामी विद्यार्थ्यांनी त्यांना दिली.

छत्रपती शिवाजी महाराजांवर त्यांनी हिंदी विषयात मिळवलेल्या डॉक्टरेट पदवी बद्दल प्रकल्प प्रमुख सतीश नरहरे यांनी डॉ सौताडेकर यांचा सत्कारही केला.

तीन दिवसीय प्रदर्शनात विद्यार्थ्यांनी आपले सण -उत्सव, संत परंपरा, पर्यटनस्थळे, गडकिल्ले, धरणे साहित्य, प्रादेशिक विभाग, समाजसुधारक, ऐतिहासिक वास्तू, क्रांतिकारक, शिल्पे, विद्यापीठ, विधानभवन इत्यादी विषयांची अभ्यासपूर्वक मांडणी केली आहे.

स्वतः निवडलेल्या विषयाची मांडणी करण्यासाठी शोध घेऊन अधिक खोलात जाऊन आपला महाराष्ट्र समजून घ्यावा या उद्देशाने या प्रदर्शनाची संकल्पना आकारास आली आहे. यासाठी विद्यार्थ्यांनी अनेक प्रतिकृती बनवल्या आहेत. याची तयारी करण्यासाठी अगदी कमी कालावधी मिळाला असला तरी मुलांची तयारी पाहून मुख्याध्यापिका सविता नरहरे यांनी मुलांचे कौतुक केले आणि शुभेच्छा दिल्या . कार्यक्रमासाठी उपमुख्याध्यापक शिवशंकर राऊत, पर्यवेक्षक अशोक गुरदाळे,शालेय समिती सदस्य प्रभाकर हिप्परगे यांची उपस्थिती होती. तर कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन संपदा पांडे यांनी केले. या उपक्रमाची पार्श्वभूमी प्रशांत शिंदे यांनी मांडली. मुलांना हा अनुभव देण्यासाठी सर्व शिक्षकांनी परिश्रम घेतले.

ग्रामपंचायत गंगापुर पोटनिवडणूक सरपंच पदाच्या निवडणुकीत बाबु खंदाडे यांचे वर्चस्व

सरपंचपदी भाजपच्या ऊषा गायकवाड विजयी

लातूर/प्रतिनिधी :ग्रामपंचायत गंगापूर ची सरपंच पदासाठी पोटनिवडणूक होती, त्यामध्ये भारतीय जनता पार्टी चे प्रदेश कार्यकारिणी सदस्य बाबु हणमंतराव खंदाडे यांच्या उमेदवार उषाबाई प्रल्हाद गायकवाड या निवडून आल्या, या ग्रामपंचायत वर कॉग्रेस पक्षाचे वर्चस्व होते, दिवंगत विलासराव जी देशमुख व आमदार अमित देशमुख यांचे नाव घेऊन काग्रेस पक्षाने हि निवडणूक लढवली त्यांना भारतीय जनता पक्षाचे कामगार मोर्चा चे जिल्हा अध्यक्ष ज्योतीराम चिवडे पाटील यांनी काग्रेस पक्षाला मदत केली तरी ही बाबु हणमंतराव खंदाडे यांच्या उमेदवार गायकवाड उषाबाई प्रल्हाद या ११३ मतानी निवडून आल्या. काग्रेस प्रणीत उमेदवारास १५६७ व निष्ठावंत भाजप नेते बाबु खंदाडे यांच्या उमेदवारास १६८० मतदान झाले, यात तीन वर्षानंतर पुन्हा एकदा भाजपचे वर्चस्व गंगापूर ग्रामपंचायत वर आले.

बाबु खंदाडे सरपंच असताना गंगापूर ग्रामपंचायत ने आदर्श ग्रामपंचायत म्हणून पुरस्कार जिंकला होता, राष्ट्रीय पातळीवर मान सन्मान मिळवला होता तरी नंतर गंगापूर ग्रामपंचायत ही कांग्रेस पक्षाच्या ताब्यात गेली होती, अंतर्गत गटबाजी व भ्रष्टाचार याला कंटाळून पुन्हा एकदा गंगापूर च्या नागरिकांना बाबुराव खंदाडे यांच्या नेतृत्वावर विश्वास ठेवून निवडून दिले.

गंगापूर ग्रामपंचायत निवडणुकीत कांग्रेस व भाजप एकत्र येऊन ही निष्ठावंत भाजप च्या उमेदवार ला हरवु शकले नाहीत. काग्रेंस प्रणीत उमेदवाराचा प्रचार माजी जिल्हा परिषद सदस्य सतिस कानडे, लातुर पंचायत समिती चे माजी सभापती तानाजी फुटाणे, माजी सरपंच किरण शिंदे व भाजप किसान मोर्चा चे जिल्हा अध्यक्ष ज्योतीराम चिवडे यांच्या उमेदवार व माजी सरपंच सरिता बनसोडे यांचा पराभव झाला.

या निवडणुकीत बाबु खंदाडे यांच्या नेतृत्वाखाली सतिश धोत्रे पाटील, प्रताप शिंदे, इसुब पठाण, बाबुलाल शेख, जिलानी शेख, माजीद शेख, विशाल गोरे, विशाल गायकवाड, सोनेराव गायकवाड, प्रेम गायकवाड, सौदागर गायकवाड, किसन तळेकर, गोविंद कुकडे, सुयोग जोगदंड, दिपक कदम, अरुन मिंड, साजीद शेख, सागर कुराडकर, अविनाश गायकवाड, जगन्नाथ चिवडे, सुर्यभान मस्के, रुषी राऊत, प्रभाकर भाग्यवंत, खंडु वाघमारे, विनोद दंडीमे, कुमार दंडीमे, सांचित दंडीमे आदी नी सहकार्य केले.

उकाड्यापासून बचाव:उन्हाच्या तडाख्याने नदी, विहीर अन् तलावात पोहण्यासाठी बच्चे कंपनीची गर्दी

लातूर/प्रतिनिधी : सध्या पारा ४० अंशांच्या वर गेला आहे. उन्हामुळे अंगाची काहिली होत असताना थंडावा मिळावा म्हणून बच्चे कंपनीसह सर्वच जण नदी, विहीर, तलावात पोहायला जात आहेत. शाळांना सुटी लागल्यामुळे बच्चे कंपनी दुपारी पोहायला जात आहे. या सुटीत पोहायला शिकण्यासह मनसोक्त पोहण्याचा आनंद लुटत आहेत. काही जण सकाळी अकरा वाजेच्या सुमारास नदीवर जातात. ते दुपारी चारनंतर परततात. स्वामींग पुल गर्दीने फुलले आहेत.

उन्हापासून संरक्षण मिळावे म्हणून नदीत मनसोक्त डुंबतात. पोहायला शिकणाऱ्या लहान मुलांना पालकांनी सोबत न्यावे. सुरक्षा साधणे घेऊनच त्यांना पाण्यात उतरवले पाहिजे. पाठीवर ड्रम बांधणे, भोपळा बांधणे किंवा ट्यूब बांधून पोहायला शिकवले पाहिजे. विहिरीचा तळ खोल असल्याने मुलांना भीती वाटते अशा वेळी पालकांनी काळजी घेतली पाहिजे.

पोहायला जाताना प्लास्टिक डब्बा, रबरी ट्यूब सोबत न्यावे जलतरण तलावात प्रशिक्षक उपलब्ध आहेत. पोहायला शिकणाऱ्यांची या ठिकाणी सुरक्षा रक्षकांकडून काळजी घेतली जाते. पोहताना काही धोका होऊ नये, यासाठी नवशिक्या मुलांच्या पाठीवर फायबरचे ड्रम बांधले जातात. तलावावर पोहणारी मंडळी रबरी ट्यूब, पॅकबंद पत्र्याचे डबे वापरतात.

‘कृष्णा’ची कलनरी आर्ट्स इन्स्टिट्यूट राज्याच्या शैक्षणिक क्षेत्रात नवा आदर्श निर्माण करेल : मंत्री ना. चंद्रकांतदादा पाटील

➤ पुण्यात कृष्णा विश्व विद्यापीठाच्या कलनरी आर्टस् इन्स्टिट्यूटचे उत्साहात भूमिपूजन
➤ सौ. गौरवी भोसले यांच्या कल्पक दूरदृष्टीतून पुण्यात नविन इन्स्टिट्युट

कराड/प्रतिनिधी : कृष्णा विश्व विद्यापीठाची कलनरी आर्ट्स इन्स्टिट्यूट ही नवीन शैक्षणिक धोरणाला अनुरूप संस्था असून, ती राज्याच्या शैक्षणिक क्षेत्रात नवा आदर्श निर्माण करेल, असा विश्वास राज्याचे उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री ना. चंद्रकांतदादा पाटील यांनी व्यक्त केला. ते बालेवाडी-पुणे येथे नव्याने सुरू होत असलेल्या इन्स्टिट्यूट ऑफ कलनरी आर्ट्स अँड सायन्स या संस्थेच्या नवीन इमारतीच्या भूमिपूजन सोहळ्यात ते बोलत होते.

व्यासपीठावर कृष्णा विश्व विद्यापीठाचे कुलपती डॉ. सुरेश भोसले,राज्याचे माजी मंत्री सहकार महर्षी दिलीपराव देशमुख, सौ. सुवर्णादेवी देशमुख, सौ. उत्तराताई भोसले, कराड दक्षिणचे आमदार डॉ. अतुलबाबा भोसले, सौ. गौरवी भोसले, माजी आमदार संजय जगताप, पुणे महानगरपालिकेच्या स्थायी समिती सदस्य सौ. मयुरी कोकाटे, नगरसेविका सौ. रोहिणी चिमटे, कृष्णा विद्यापीठाचे विश्वस्त दिलीपराव पाटील, विनायक भोसले, कुलगुरू डॉ. नीलम मिश्रा, लहू बालवडकर, आशिष जैन आदी मान्यवर उपस्थित होते.

यावेळी बोलताना मंत्री ना. पाटील म्हणाले, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी आणलेले नवीन शैक्षणिक धोरण हे संधी आणि समाधान मिळवून देणारे आहे. भारतात कौशल्यप्राप्त व्यक्तींची संख्या वाढली पाहिजे यावर त्यांचा भर आहे. या कौशल्यामुळे नोकरीची संधी त्वरित प्राप्त होणार आहे. अलीकडच्या काळात चांगल्या हॉटेलमध्ये जेवण करणाऱ्या लोकांची संख्या वाढू लागली आहे. अशाठिकाणी चांगल्या शेफना मोठी मागणी आहे. अशावेळी सौ. गौरवी भोसले यांनी कल्पक दूरदृष्टी दाखवत कृष्णा विद्यापीठाच्या माध्यमातून या प्रकारची नाविन्यपूर्ण इन्स्टिट्यूट पुण्यात उभी करण्याचा घेतलेला निर्णय कौतुकास्पद आहे. या संस्थेच्या माध्यमातून या क्षेत्रातील तज्ञ नक्कीच निर्माण होतील याची मला खात्री आहे, असे ना. पाटील नमूद केले.

यावेळी डॉ. सुरेश भोसले म्हणाले, कलनरी आर्टस् हे एक विज्ञान आहे. देशभर या क्षेत्राकडे गंभीरपणे पाहिले जात आहे. या क्षेत्रातील उच्चशिक्षित घडवण्यासाठी ही इन्स्टिट्यूट प्रयत्न करणार आहे. याठिकाणी १० किचन प्रयोगशाळा असून, ग्रॅज्युएट आणि पोस्ट ग्रॅज्युएट कोर्स शिकवले जाणार आहेत. यानिमित्ताने कृष्णा विद्यापीठ नव्या क्षेत्रात प्रवेश करत आहे.

आमदार डॉ. अतुलबाबा भोसले म्हणाले, अत्यंत चांगल्या प्रतीचे शेफ घडविण्याचे काम या संस्थेत होणार आहे. आधुनिक पाककलेचे शिक्षण येथे दिले जाणार आहे.

माजी आमदार संजय जगताप म्हणाले, आज प्रत्येक देशात फूड इंडस्ट्रीला मोठे महत्व प्राप्त झाले आहे. विद्येचे माहेरघर असलेल्या पुण्यात आज ही इन्स्टिट्यूट उभी राहत आहे, याचा आनंद होत आहे.

कृष्णा फौंडेशनच्या कार्यकारी संचालिका सौ. गौरवी भोसले प्रास्तविक करताना म्हणाल्या, की अन्न हे पूर्णब्रह्म समजले जाते. पण योग्य आहार नसेल तर जीवनशैलीजन्य आजार जडतात. त्यामुळे पोषणयुक्त आणि सकस आहाराचे महत्व वाढत असून, या क्षेत्रातील तज्ञ घडविण्याचे काम या इन्स्टिट्यूटच्या माध्यमातून केले जाणार आहे.

प्रारंभी ना. चंद्रकांतदादा पाटील यांच्या हस्ते भूमिपूजन करण्यात आले. तसेच मान्यवरांच्या हस्ते सहकारमहर्षी स्व. जयवंतराव भोसले आप्पासाहेबांच्या प्रतिमेचे पूजन आणि दीपप्रज्वलन करण्यात आले.

कार्यक्रमाला सातारा जि. प. सदस्य धनंजय ताटे, मलकापूरचे नगराध्यक्ष तेजस सोनावले, य. मो. कृष्णा सहकारी साखर कारखान्याचे संचालक वसंतराव शिंदे, बाबासो शिंदे, सयाजी यादव, जे. डी. मोरे, अविनाश खरात, विलास भंडारे, कराडचे नगरसेवक सुहास जगताप, माजी नगरसेवक इंद्रजीत गुजर, कृष्णा बँकेचे संचालक शिवाजीराव थोरात, जयवंतराव भोसले नागरी सहकारी पतसंस्थेचे अध्यक्ष दत्तात्रय पाटील, कृष्णा विश्व विद्यापीठाचे कार्यकारी संचालक पी. डी. जॉन, उपकुलसचिव एस. ए. माशाळकर, सहाय्यक कुलसचिव अर्चना कौलगेकर, अधिष्ठाता डॉ. वैशाली मोहिते, डॉ. जी. वरदराजुलू, डॉ. गिरीश पठाडे, डॉ. एन. आर. जाधव, डॉ. शशिकिरण एन. डी., कृष्णा सरिता बझारच्या अध्यक्ष प्रा. डॉ. स्नेहल राजहंस, जयवंतराव भोसले कृष्णा कृषी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. अशोक फरांदे यांच्यासह विद्यापीठाचे अधिकारी, कर्मचारी उपस्थित होते.

भोसले कुटुंबाने निर्माण केलेली कार्यसंस्कृती आदर्शवत

कृष्णा समूहाच्या कार्याचा गौरव करताना नामदार चंद्रकांत दादा पाटील म्हणाले, की भोसले कुटुंबाने एक यशस्वी कार्यसंस्कृती निर्माण केली आहे. त्यामुळे त्यांच्या नेतृत्वाखाली चालवला जाणारा साखर कारखाना, कॉलेज, शाळा, बँका अशा सर्व संस्था यशस्वीपणे सुरू आहेत. या कुटुंबातील सर्व व्यक्ती प्रभावी आहेत. अशा कुटुंबाच्या नेतृत्वाखाली पुण्यात सुरू होत असलेली ही नवीन इन्स्टिट्यूट निश्चितच प्रगतीपथावर जाईल, याची मला खात्री आहे. त्यामुळेच आमदार डॉ. अतुलबाबांच्या आग्रहाखातर मी आज मंत्रिमंडळाची बैठक सोडून, या भूमिपूजन सोहळ्यासाठी आवर्जून उपस्थित राहिलो आहे.

विद्यार्थ्यांना जागतिक दर्जाचे प्रशिक्षण मिळणार

विद्यार्थ्यांना आधुनिक पाककलेचे धडे मिळावेत आणि या क्षेत्रातील तज्ञांची निर्मिती करण्यासाठी कृष्णा विश्व विद्यापीठाने कलनरी आर्ट इन्स्टिट्यूट पुण्यात सुरू करण्याचा निर्णय घेतला आहे. या ठिकाणी भव्य दहा मजली इमारत उभारली जाणार असून, प्रत्येक मजल्यावर दहा किचन प्रयोगशाळा साकारल्या जाणार आहेत. तळमजल्यावर कॅफे तर वरच्या मजल्यावर रेस्टॉरंट साकारले जाणार असून, या इन्स्टिट्यूटमध्ये भारतीय आणि परदेशी पाककला शिकवणारे विविध ग्रॅज्युएशन आणि पोस्ट ग्रॅज्युएशन अभ्यासक्रम सुरू केले जाणार आहेत. या नव्या संस्थेमुळे विद्यार्थ्यांना जागतिक दर्जाचे प्रशिक्षण मिळणार आहे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठात ‘डॉ. जनार्दन वाघमारे अध्यासन केंद्र’ स्थापन करा

आ. रोहित पवार यांची राज्यपालांकडे मागणी

लातूर/प्रतिनिधी स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेडचे संस्थापक कुलगुरू तसेच थोर विचारवंत डॉ. जनार्दन वाघमारे यांच्या नावाने विद्यापीठात 'अध्यासन केंद्र' स्थापन करण्यात यावे, तसेच विद्यापीठाच्या लातूर येथील उपकेंद्रात त्यांचे स्मारक उभारण्यात यावे, अशी महत्त्वपूर्ण मागणी आमदार रोहितदादा पवार यांनी महाराष्ट्राचे राज्यपाल तथा विद्यापीठाचे कुलपती यांच्याकडे एका निवेदनाद्वारे केली आहे. या मागणीचे निवेदन देताना लातूर येथून ड. निशांत वाघमारे आणि संजय शेटे उपस्थित होते.

राज्यपालांना देण्यात आलेल्या निवेदनात डॉ. जनार्दन वाघमारे सरांच्या ऐतिहासिक कार्याचा गौरव करण्यात आला आहे. डॉ. वाघमारे हे केवळ विद्यापीठाचे संस्थापक कुलगुरूच नव्हते, तर मराठी भाषा, साहित्य, समीक्षा, शिक्षण, तसेच सामाजिक, सांस्कृतिक आणि राजकीय क्षेत्रातील एक उत्तुंग व्यक्तिमत्त्व होते. मराठवाड्यासारख्या भागातील उच्च शिक्षणाचा पाया त्यांनी मजबूत केला. ग्रामीण आणि बहुजन समाजातील विद्यार्थ्यांना शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठी त्यांनी दिलेले दूरदर्शी आणि पुरोगामी शैक्षणिक नेतृत्व कायम स्मरणात राहील, असे या निवेदनात नमूद करण्यात आले आहे.

डॉ. जनार्दन वाघमारे यांचे साहित्य आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील योगदान अफाट आहे. त्यांचे वैचारिक मार्गदर्शन आणि वारसा पुढील पिढ्यांपर्यंत पोहोचवणे ही अत्यंत महत्त्वाची बाब आहे. या उद्देशाने त्यांच्या स्मरणार्थ स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठात 'डॉ. जनार्दन वाघमारे अध्यासन केंद्र' तातडीने स्थापन करावे व याबाबत सर्व संबंधितांना योग्य ते आदेश द्यावेत, अशी

विनंती आ. रोहित पवार यांनी केली आहे.

अध्यासन केंद्रासोबतच, डॉ. वाघमारे यांच्या कार्याचा गौरव म्हणून विद्यापीठाच्या लातूर येथील उपकेंद्रात त्यांचे भव्य स्मारक उभारण्यात यावे, अशी विशेष मागणीही यावेळी करण्यात आली. या महत्त्वाच्या मागणीच्या वेळी लातूरचे प्रतिनिधी म्हणून ड. निशांत वाघमारे आणि संजय शेटे हे समवेत उपस्थितीत होते.

टोनर रिफिलिंग
फक्त ₹ ३००/-
मास्टरप्लेट
ट्रेसिंग क्वालिटी
संपर्क
8600025070
9028376965
प्रिंटर्स पॅराडाईस
प्रिंटर रिपेअरिंग
कॉम्पॅटिबल कार्ट्रिजेस
टोनर रिफिलिंग

पुन्हा मराठी..

मराठी गौरव दिवशी
पेटवा नव्याने दिवटी
उत्सव सुसंपन्न होता
मराठी न राहे शेवटी

बोलता कुणी मराठी
कपाळा पडते आठी
मागासला आहेस तू
ताणली जाते भृकटी

सहज करतो उपमर्द
चिडवितो म्हणे घाटी
हिणकस होतो स्वर
करितो विनोद कोटी

किती दिवस लढतेयं
समर्थ सक्षम एकटी
कॅन्हेट शिक्षणपध्दत
मराठी बनते धाकटी

जागे करा आम्हांला
उघडा ज्ञानोबा ताटी
कळू दे या जगताला
सुग्रास व्यंजने ताटी

पुन्हा करा श्रीगणेशा
उजळे नवाक्षर पाटी
मराठी प्रसूती कळा
फळे गोजिरी गोमटी

अभिजात दर्जाटिळा
छान शोभतो ललाटी
अभिमान सार्थ मिरवे
जन्मलो मराठी पोटी

– हेमंत मुसरीफ पुणे.
९७३०३०६९९६

चन्नबसवेश्वर फार्मसीत भव्य आरोग्य तपासणी शिबिर संपन्न

लातूर/प्रतिनिधी :चन्नबसवेश्वर फार्मसी कॉलेज (डिग्री), लातूर आणि हेल्थ केअर हॉस्पिटल, लातूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने महाविद्यालयात भव्य आरोग्य तपासणी शिबिराचे यशस्वी आयोजन करण्यात आले. विद्यार्थी व कर्मचारी यांच्यामध्ये आरोग्याविषयी जागरूकता निर्माण करणे हा या शिबिराचा मुख्य उद्देश होता. या शिबिरादरम्यान विद्यार्थी आणि कर्मचाऱ्यांची आरोग्य तपासणी करण्यात आली. या शिबिरामध्ये आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून सहभागींचे बीएमआय, कॅलरी विश्लेषण, शरीराचे एकूण वजन, शरीरातील चरबीचे प्रमाण, व्हिसरल फॅट, टीएसएफ तसेच मसल्स यांची सखोल तपासणी करण्यात आली. तपासणीनंतर तज्ज्ञांनी सर्वांना निरोगी जीवनशैली अवलंबण्याचा व संतुलित आहाराचे महत्त्व पटवून दिले.

कामगारांच्या घामाला न्याय कुठे? – लातूरमध्ये वडार समाजातील कामगारांवर अन्याय

अधिकाऱ्यांवर गुन्हा दाखल करण्याची वडार समाज संघाची मागणी

लातूर/प्रतिनिधी : कामगार दिनाच्या पार्श्वभूमीवर लातूरमध्ये वडार समाजातील बांधकाम कामगारांवर मोठा अन्याय झाल्याचा गंभीर आरोप वडार समाज संघाच्यावतीने करण्यात आला आहे. कोणतीही पडताळणी न करता मोठ्या संख्येने कामगारांचे नोंदणी अर्ज रद्द करण्यात आले आहेत, ही संतापजनक आणि अन्यायकारक बाब असून लोकसेवा हक्क हमी कायद्याचे उल्लंघन झाल्याने याची भरपाई द्यावी तसेच दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्यात यावी असे सामाजिक कार्यकर्ते भटक्या-विमुक्त समूहाचे अभ्यासक तथा वडार समाज संघ, महाराष्ट्र राज्य प्रदेश कार्याध्यक्ष श्रीकांत मुद्दे यांनी मा. मुख्यमंत्री यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली आहे.

शासनाने घालून दिलेल्या सर्व अटी पूर्ण करून, ग्रामसेवकाचे सही-शिक्क्यासह बॉण्ड पेपर सादर करत आणि कामगार सेतू सुविधा केंद्रातून कागदपत्रांची तपासणी पूर्ण करूनही, अनेक कामगारांचे नोंदणी अर्ज तब्बल ८ ते ११ महिने प्रलंबित ठेवण्यात आले.

यानंतर कोणतीही प्रत्यक्ष पडताळणी न करता अचानकपणे हे अर्ज रद्द करण्यात आल्याने कामगारांमध्ये तीव्र संताप व्यक्त होत आहे. या प्रक्रियेमुळे कामगारांचा वेळ वाया गेला, रोजगाराच्या संधी बुडाल्या आणि शासनाच्या योजनांपासून ते वंचित राहिले. एकीकडे सरकारी पातळीवरती सांगण्यात येते की, एकही लाभार्थी शासकीय योजनांपासून वंचित राहता कामा नये मात्र याच्या उलट लातूर कामगार कार्यालयाचा कारभार दिसून येतो, असेही यावेळी श्रीकांत मुद्दे म्हणाले. वडार समाज संघाने याला लोकसेवा हक्क हमी कायद्याचे उघड उल्लंघन ठरवत, संबंधित अधिकाऱ्यांवर कठोर कारवाईची मागणी केली आहे. तसेच नुकसानग्रस्त कामगारांना आर्थिक भरपाई देण्याची मागणीही करण्यात आली आहे.

जर प्रशासनाने दखल घेतली नाही, तर लोकशाही मार्गाने तीव्र आंदोलन करण्याचा इशाराही संघटनेच्या वतीने देण्यात आला आहे असे सामाजिक कार्यकर्ते भटक्या- विमुक्त समूहाचे अभ्यासक तथा वडार समाज संघ, महाराष्ट्र राज्य प्रदेश कार्याध्यक्ष श्रीकांत मुद्दे यांनी निवेदनाद्वारे मा.मुख्यमंत्री यांच्याकडे केली आहे. याप्रसंगी रमाकांत मुद्दे, महेश गुंजाळ, सुनील पवार, सचिन वाडीकर आधी समाज बांधव उपस्थित होते.

मध्य रेल्वे
सोलापूर विभाग
अभियांत्रिकी कामे

विभागीय रेल्वे व्यवस्थापक (कामे), मध्य रेल्वे, सोलापूर आणि मा.भारताच्या राष्ट्रपतींच्या वतीने, खालील कामांसाठी प्रतिष्ठित संस्था/कंत्राटदारांकडून ई-निविदा आमंत्रित करत आहेत: **(१) निविदा सूचना क्र.:** १२-२०२२६-SrDENS. **कामाचे नाव:** सोलापूर येथील DRM कार्यालयाच्या आवारातील बागेची दुरुस्ती आणि देखभाल (जुन्या कॉन्फरन्स हॉलच्या मागील बाजूस असलेल्या जुन्या ADRM कक्षासमोरची प्रवेशद्वाराजवळील हेरिटेज बाग), A/93, A/94, A/95, A/92, B/175, RB-IV, 122/A&B, RB-IV 121/A&B, RB-IV/208, RB-IV/207, F/37/A&B, F/36/A&B, C@ 47 & 47@A&B, C@ 47'47A&B (CRMS कार्यालय), NRMU कार्यालय, RB-V/136, 137, RBIV/138, 139, 150, RB-V/146, 147, 149, 155, 156 ऑफिसर्स कॉलनीमधील, डॉ. प्रधान रुग्णालय परिसरातील बाग व स्थानकासमोरील बाग, ऑफिसर्स रेस्ट हाऊस मधील बाग आणि सिद्धेश्वर ऑफिसर्स क्लबमधील जलतरण तलावाजवळील बाग, ट्रॅक मशीन डेपोमधील बाग, RPF बराक, C&W कोचिंग कॉम्प्लेक्स, रनिंग रूम, रेल्वे रुग्णालय परिसरातील बाग, गणेश हॉल कॉलनी (दोन वर्षांसाठी बागेची देखभाल). **कामाचा अंदाजित खर्च:** १२०२९३५४.४८, **अनामत रक्कम:** २४०६००.००. **(२) निविदा सूचना क्र.:** १३-२०२२६-SrDENS. **कामाचे नाव:** (i) SUR विभागांतर्गत ADEN/KLBG उपविभागामध्ये, SUR-WADI सेक्शनमध्ये किमी ५८४.८ ते किमी ५९३.६ (एकूण ८.८ किमी) दरम्यान TWR काम; आणि (ii) Sr.DEN/S/SUR सेक्शनअंतर्गत विविध ठिकाणी MFWP द्वारे ५२ किलो आणि ६० किलो रेल्वे रुळांचे फ्लॅश बट वेल्डिंग Flash Butt Welding करणे. **कामाचा अंदाजित खर्च:** ५१,२६१,७०५.३७; **अनामत रक्कम:** १,०२५,२००.००. **(३) निविदा सूचना क्र.:** १४-२०२२६-SrDENS. **कामाचे नाव:** SUR-Wadi सेक्शनमधील पूल क्र. ५९६/१ (DN) येथे TBSR काम (एकूण १०४० नग). **कामाचा अंदाजित खर्च:** ३१,०७५,०७६.४२; **अनामत रक्कम:** ६२१,५००.००. **(४) निविदा सूचना क्र.:** १५-२०२२६-SrDENS. कामाचे नाव: १. ADEN/KLBG उपविभागांतर्गत GUR येथे साठवणुकीच्या सुविधांसह नवीन PWI कार्यालय डेपोचे बांधकाम. २. ADEN/KLBG उपविभागांतर्गत Wadi येथे PWI कार्यालय व स्टोअर आणि IOW कार्यालय व स्टोअरचे बांधकाम. ३. ADEN/KLBG अंतर्गत Wadi स्थानकावर लहान TRD डेपोच्या बांधकामासाठी इमारतीचे काम. **कामाचा अंदाजित खर्च:** ५८,२८७,०२५.०१; **अनामत रक्कम:** १,१६५,८००.००. **पूर्ततेचा कालावधी:** अनुक्रमांक १ साठी २४ महिने आणि अनुक्रमांक २, ३ व ४ साठी १२ महिने. **देखभालीचा कालावधी:** अनुक्रमांक १, २ व ३ साठी लागू नाही आणि अनुक्रमांक ४ साठी २४ महिने. **निविदा उघडण्याची तारीख:** अनुक्रमांक १, २ व ४ साठी १८.०५.२०२६ आणि अनुक्रमांक ५ साठी २०.०५.२०२६. क्र. ३. संभाव्य निविदाकारांना असा सल्ला देण्यात येतो की, निविदा स्वीकारण्याची अंतिम तारीख येण्यापूर्वी, या निविदेसंदर्भात जारी करण्यात आलेले कोणतेही बदल किंवा शुद्धिपत्रके पाहण्यासाठी त्यांनी संकेतस्थळाला वारंवार भेट द्यावी. संकेतस्थळ: **www.ireps.gov.in** EXP-14

तिकिटांसाठी RailOne ॲप डाउनलोड करा

निलंगा शहरातील
एलआयसी
विमा भरण्याचे केंद्र
सितारी विमा सेवा केंद्र
दु.नं.२३, इदगाह कॉम्प्लेक्स,
जनता दवाखान्यासमोर
शिवाजी चौक, निलंगा.
वेळ सकाळी ९ ते सायं. ९ पर्यंत
जमीरोद्दीन सितारी
चेअरमन क्लक मेंबर CLIA
एजंट भरती चालू आहे.
संपर्क
Off: (02384) 242224,
9422612239,
9422658396

Printed and Published by Dayanand Shankar Jade on behalf of Latur Samachar and Printed at Jade Offset Printers Mitra Nagar Latur and Published at Mitra Nagar Latur.
Editor: Dayanand Shankar Jade   Mo. 9422472502,   RNI 47034/64,   POSTAL NO. L2/RNP/OMD 52/24-26
हे पत्रक मुद्रक,प्रकाशक व मालक दयानंद शंकर जडे, यांनी जडे ऑफसेट प्रिंटर्स, मित्रनगर, लातूर (महाराष्ट्र) येथे छापून येथेच प्रकाशित केले आहे. मुख्यसंपादकः दयानंद शंकर जडे मो. ९४२२४७२५०२ आरएनआय ४७०३४/६४, पोस्टल क्र. एल२/आरएनपी/ओएमडी-५२/२४-२६